Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 4 februari 2016*

”Begäran om förhandsavgörande — Upptagande till sakprövning — Dumpning — Import av skodon med överdelar av läder, med ursprung i Kina och Vietnam — Giltigheten av förordning (EG) nr 1472/2006 och genomförandeförordning (EU) nr 1294/2009 — WTO:s antidumpningsavtal — Förordning (EG) nr 384/96 — Artikel 2.7 — Fastställande av dumpning — Import från länder utan marknadsekonomi — Ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status — Frist — Artikel 9.5 och 9.6 — Ansökningar om beviljande av individuell behandling — Artikel 17 — Stickprov — Artiklarna 3.1, 3.5, 3.6, 4.1 och 5.4 — Samarbete med unionsindustrin — Artikel 3.2 och 3.7 — Fastställande av skada — Andra kända faktorer — Gemenskapens tullkodex — Artikel 236.1 och 236.2 — Återbetalning av tull som inte lagligen skulle ha betalats — Frist — Oförutsebara omständigheter eller force majeure — Ogiltig förordning om införande av antidumpningstullar”

I de förenade målen C-659/13 och C-34/14,

angående beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från First-tier Tribunal (Tax Chamber) (domstolen i första instans (avdelningen för beskattning), Förenade kungariket) och från Finanzgericht München (finansdomstol i München, Tyskland), av den 9 december 2013 respektive den 24 oktober 2013 som inkom till domstolen den 13 december 2013 respektive den 24 januari 2014, i målen

**C & J Clark International Ltd**

mot

**The Commissioners for Her Majesty’s Revenue & Customs** (C-659/13),

och

**Puma SE**

mot

**Hauptzollamt Nürnberg** (C-34/14),

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden på tredje avdelningen L. Bay Larsen, tillförordnad ordförande på fjärde avdelningen, samt domarna J. Malenovský (referent), M. Safjan, A. Prechal och K. Jürimäe,

* Rättegångsspråk: tyska och engelska.

generaladvokat: Y. Bot,

justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 8 juli 2015,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— C & J Clark International Ltd, genom A. Willems, S. De Knop, S. Mourabit och J. Charles, advocaten,

— Puma SE, genom K. von Brocke, Rechtsanwalt, samt E. Vermulst, J. Sud och S. Van Cutsem, advocaten,

— Europeiska unionens råd, genom S. Boelaert och B. Driessen, båda i egenskap av ombud, biträdda av B. O'Connor, solicitor, och S. Gubel, avocat,

— Europeiska kommissionen, genom L. Armati, L. Grønfeldt och T. Maxian Rusche, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 17 september 2015 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

## Dom

1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser giltigheten och tolkningen av rådets förordning (EG) nr 1472/2006 av den 5 oktober 2006 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina och Socialistiska republiken Vietnam och om slutgiltigt uttag av den preliminära antidumpningstull som införts på sådan import (EUT L 275, s. 1) (nedan kallad den slutliga förordningen) och av rådets genomförandeförordning (EU) nr 1294/2009 av den 22 december 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Vietnam och Folkrepubliken Kina, utvidgad till att omfatta import av vissa skodon med överdelar av läder som avsänds från den särskilda administrativa regionen Macao, oavsett om produktens deklarerade ursprung är den särskilda administrativa regionen Macao eller inte, efter en översyn vid giltighetstidens utgång enligt artikel 11.2 i förordning (EG) nr 384/96 (EUT L 352, s. 1) (nedan kallad förordningen om förlängning) (båda förordningarna tillsammans kallade de omtvistade förordningarna), samt tolkningen av artikel 236 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4) (nedan kallad tullkodexen).

2 Respektive begäran har framställts i två mål, dels mellan C & J Clark International Ltd (nedan kallat Clark) och Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (skatte- och tullförvaltningen i Förenade kungariket), dels mellan Puma SE (nedan kallat Puma) och Hauptzollamt Nürnberg (huvudtullkontoret i Nürnberg). Målen rör den antidumpningstull som betalats av Clark och av Puma med tillämpning av de omtvistade förordningarna, i samband med import till Europeiska unionen av skodon med överdelar av läder.

## Tillämpliga bestämmelser

*Internationell rätt*

3 Genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 38, s. 3), godkände Europeiska unionens råd avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), som undertecknades i Marrakech den 15 april 1994, samt de avtal som återges i bilagorna 1–3 till detta avtal (nedan gemensamt kallade WTO-avtalen), bland vilka återfinns avtalet om tillämpning av artikel VI i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (EGT L 336, 1994, s. 103; svensk specialutgåva, område 1, volym 38, s. 105) (nedan kallat WTO:s antidumpningsavtal).

4 Artikel 6.10 i WTO:s antidumpningsavtal har följande lydelse:

”Som regel skall myndigheterna fastställa individuella dumpningsmarginaler för varje känd berörd exportör eller tillverkare av varan i fråga. När antalet exportörer, tillverkare, importörer eller varuslag är så stort att ett sådant förfarande blir ohanterligt, får myndigheterna begränsa sin prövning antingen till ett [rimligt] antal berörda parter eller varor genom ett statistiskt representativt urval grundat på uppgifter som myndigheterna har tillgång till vid tiden för urvalet, eller till den största andel av exporten från landet i fråga som rimligen kan undersökas.”

5 Artikel 9.2 i detta avtal har följande lydelse:

”När en antidumpningtull införs för en vara, skall den i varje enskilt fall tas ut med vederbörligt belopp på ett icke-diskriminerande sätt för all import av sådan vara, oavsett ursprung, som befinns vara dumpad och förorsaka skada, utom för import från leverantörer som lämnat prisåtaganden vilka accepterats enligt villkoren i detta avtal. Myndigheterna skall namnge leverantören eller leverantörerna av den berörda varan. Om flera leverantörer från samma land berörs och det är ogörligt att namnge alla får myndigheterna istället namnge det berörda leverantörslandet. Om flera leverantörer från mer än ett land berörs, får myndigheterna antingen namnge alla berörda leverantörer eller om detta är ogörligt, alla berörda leverantörsländer.”

*Unionsrätt*

Tullkodexen

6 I artikel 236 i tullkodexen föreskrivs följande:

”1. Import- eller exporttullar skall återbetalas i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas ....

…

2. Import- eller exporttullar skall återbetalas eller efterges på ansökan som inges till vederbörande tullkontor inom en tid av tre år från den dag då gäldenären underrättades om tullbeloppet.

Denna tid skall förlängas om den person det gäller framlägger bevis på att han var förhindrad att inge sin ansökan inom nämnda tid på grund av oförutsebara omständigheter eller force majeure.

...”

Förordning nr 384/96

7 Vid tiden för omständigheterna i de nationella målen reglerades antidumpningsåtgärder vidtagna av unionen i rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen (EGT L 56, 1996, s. 1, och rättelser i EGT L 94, 1999, s. 27, och i EGT L 263, 2000, s. 34), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 461/2004 av den 8 mars 2004 (EUT L 77, s. 12) (nedan kallad förordning nr 384/96).

8 Artikel 1 i förordning nr 384/96, med rubriken ”Principer”, hade följande lydelse i punkterna 1 och 2:

”1. En antidumpningstull får tillämpas på alla dumpade produkter vilkas övergång till fri omsättning inom [unionen] vållar skada.

2. En produkt skall anses vara dumpad om exportpriset till [unionen] är lägre än det jämförbara pris som en likadan produkt betingar vid normal handel i exportlandet.”

9 Artikel 2 i denna förordning, med rubriken ”Fastställande av dumpning”, föreskrev i punkterna 1–6 allmänna regler för fastställandet av en produkts normalvärde. I artikel 2.1 i denna förordning föreskrevs bland annat att ”[n]ormalvärdet … vanligtvis [skulle] grundas på de priser som oberoende kunder i exportlandet har betalat eller skall betala vid normal handel”.

10 I artikel 2.7 i den nämnda förordningen föreskrevs följande.

”a) I fråga om import från länder utan marknadsekonomi … ska normalvärdet bestämmas på grundval av priset eller det konstruerade värdet i ett tredjeland med marknadsekonomi eller priset från ett sådant tredjeland till andra länder, inbegripet [unionen], eller om detta inte är möjligt, på någon annan skälig grund, exempelvis det pris som faktiskt betalas eller ska betalas i [unionen] för den likadana produkten, vid behov vederbörligen justerat för att inbegripa en skälig vinstmarginal.

…

b) I fråga om antidumpningsundersökningar rörande import från Folkrepubliken Kina, … Vietnam … och alla länder som inte är marknadsekonomier men som är medlemmar i WTO den dag då undersökningen inleds skall normalvärdet bestämmas i enlighet med punkterna 1–6, om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från en eller flera tillverkare som omfattas av undersökningen och i enlighet med de kriterier och förfaranden som anges i punkt c visas att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkaren eller tillverkarna i samband med produktion och försäljning av den berörda likadana produkten. Om så inte är fallet skall de regler som anges i punkt a tillämpas.

c) Ett krav enligt led b måste göras skriftligen och innehålla tillräcklig bevisning för att tillverkarna är verksamma under marknadsmässiga förhållanden, det vill säga om

…

Beslut om tillverkare uppfyller ovan nämnda kriterier ska fattas inom tre månader efter det att undersökningen har inletts, efter särskilt samråd med rådgivande kommittén och efter det att [union]sindustrin har givits möjlighet att yttra sig. Detta beslut ska förbli gällande under hela undersökningen.”

11 Artikel 3 i samma förordning, med rubriken ”Fastställande av skada”, hade följande lydelse i punkterna 1, 2 och 5–7.

”1. Enligt denna förordning ska, om inte annat anges, begreppet skada avse väsentlig ’skada’ för [union]sindustrin, risk för väsentlig skada för [union]sindustrin eller avsevärd försening av etablerandet av sådan industri och begreppet ska tolkas enligt bestämmelserna i denna artikel.

2. Fastställande av skada ska grundas på faktiska bevis och ska inbegripa en objektiv granskning av såväl a) den dumpade importens omfattning och inverkan på priserna på [unions]smarknaden för likadana produkter, som b) denna imports inverkan på [union]sindustrin.

...

5. Granskningen av den dumpade importens inverkan på den berörda [union]sindustrin ska innefatta en bedömning av alla relevanta ekonomiska faktorer och förhållanden som har betydelse för industrins tillstånd …

6. Av den relevanta bevisning som framläggs enligt punkt 2 ska det framgå att den dumpade importen vållar skada i den mening som avses i denna förordning. Detta innebär särskilt att det påvisas att den omfattning eller de prisnivåer som avses i punkt 3 ligger bakom den inverkan på [union]sindustrin som avses i punkt 5 och att denna inverkan är så omfattande att den kan betecknas som väsentlig.

7. Andra kända faktorer utöver den dumpade importen vilka samtidigt med denna skadar [union]sindustrin ska även granskas för att säkerställa att den skada som vållas av dessa faktorer inte tillskrivs den dumpade importen enligt punkt 6. Faktorer som kan beaktas i detta sammanhang inbegriper omfattningen av och priserna på importprodukter som inte säljs till dumpade priser, minskad efterfrågan eller förändringar i konsumtionsmönstren, handelsbegränsande åtgärder som tillämpas av och konkurrens mellan producenter i tredjeland och [union]sproducenter och [union]sindustrins tekniska utveckling, exportutveckling och produktivitet.”

12 Artikel 4 i förordning nr 384/96, med rubriken ”Definition av [union]sindustri”, hade följande lydelse i punkt 1:

”Vid tillämpning av denna förordning ska begreppet ’[unions]sindustri’ avse alla producenter inom [unionen] vilka tillverkar den likadana produkten eller de producenter vars sammanlagda tillverkning av produkten utgör en betydande del, enligt definitionen i artikel 5.4, av [unionens] sammanlagda tillverkning av denna produkt ...

...”

13 Artikel 5 i förordningen, med rubriken ”Inledande av förfaranden”, hade följande lydelse i punkterna 1 och 4:

”1. ... en undersökning för att fastställa förekomst, grad och verkan av påstådd dumpning [ska] inledas när en fysisk eller juridisk person eller en sammanslutning utan juridisk status som företräder [union]sindustrin framför ett skriftligt klagomål.

...

4. En undersökning enligt punkt 1 ska endast inledas om det, på grundval av en granskning av i vilken grad det bland [union]sproducenter av en likadan produkt finns stöd för eller motstånd mot klagomålet, fastställs att klagomålet är ingivet av [union]sindustrin eller för dess räkning. Klagomålet ska anses vara ingivet av [union]sindustrin eller för dess räkning om det stöds av [union]sproducenter vars sammanlagda produktion utgör mer än 50 % av den totala produktionen av den likadana produkten för den del av [union]sindustrin som antingen uttrycker stöd för eller motsätter sig

klagomålet. Undersökningen ska dock inte inledas om de [union]sproducenter som uttryckligen stöder klagomålet tillsammans svarar för mindre än 25 % av [union]sindustrins sammanlagda produktion av den likadana produkten.”

14 Artikel 9 i förordning nr 384/96, med rubriken ”Avslutande utan åtgärder samt införande av slutgiltiga tullar”, hade följande lydelse i punkterna 5 och 6:

”5. En antidumpningstull ska på ett icke-diskriminerande sätt och med ett i varje enskilt fall lämpligt belopp införas på import av en produkt som, oavsett var den kommer ifrån, konstaterats vara dumpad och vålla skada, utom på import från de leverantörer vars åtaganden enligt denna förordning har godtagits. I den förordning genom vilken tullen införs ska tullen anges för varje leverantör eller, om detta är praktiskt ogenomförbart och som regel i de fall som avses i artikel 2.7 a, för varje berört leverantörsland.

I de fall där artikel 2.7 a är tillämplig ska emellertid en individuell tull fastställas för de exportörer som på grundval av korrekt underbyggda ansökningar kan visa att de uppfyller följande kriterier:

a) Exportören kan fritt ta hem kapital och vinster, i de fall företaget helt eller delvis är i utländsk ägo eller är ett samriskföretag.

b) Exportpriser, exportkvantiteter och försäljningsvillkor bestäms fritt.

c) Majoriteten av aktierna eller andelarna i företaget tillhör enskilda personer; statliga tjänstemän i styrelsen eller i viktiga ledningspositioner ska utgöra en minoritet, eller så måste det påvisas att företaget ändå är tillräckligt oberoende i fråga om statlig inblandning.

d) Valutaomräkning sker till marknadskurser.

e) Den statliga inblandningen är inte av sådant slag att åtgärderna kan kringgås om enskilda exportörer beviljas olika tullsatser.

6. Om kommissionen har begränsat sin undersökning i enlighet med artikel 17, får varje antidumpningstull som tillämpas på import från de exportörer eller producenter som har givit sig till känna enligt artikel 17 men som inte har omfattats av undersökningen, inte överstiga den vägda genomsnittliga dumpningsmarginal som fastställts för parterna i stickprovet. … Enskilda tullsatser ska tillämpas på import från exportörer eller producenter som enligt artikel 17 beviljats individuell behandling.”

15 Artikel 11 i samma förordning, med rubriken ”Varaktighet, översyn och återbetalning”, hade följande lydelse i punkt 8:

”… en importör [kan] begära återbetalning av tull som tagits ut, om det framkommer att den dumpningsmarginal som ligger till grund för den erlagda tullen har slopats eller sänkts till en nivå som är lägre än den gällande tullsatsen.

Vid begäran om återbetalning av antidumpningstull ska importören inge en ansökan till kommissionen. Ansökan ska inges via den medlemsstat på vars territorium produkterna övergått till fri omsättning inom sex månader från och med den dag då den slutgiltiga tullens storlek fastställdes av de behöriga myndigheterna eller från och med den dag då ett beslut slutgiltigt fattades om att ta ut de belopp för vilka säkerhet ställts i form av en provisorisk tull. Medlemsstaterna ska omedelbart vidarebefordra denna begäran till kommissionen.

…”

16 Artikel 17 i förordning nr 384/96, med rubriken ”Stickprov”, hade följande lydelse i punkterna 1–3:

”1. I de fall där antalet klagande, exportörer eller importörer, slag av produkter eller transaktioner är stort får undersökningen begränsas till ett rimligt antal parter, produkter eller transaktioner genom statistiskt representativa stickprov som utförs på grundval av de uppgifter som är tillgängliga när urvalet görs, eller till den största representativa produktions-, försäljnings- eller exportvolym som rimligen kan undersökas inom den tid som står till förfogande.

2. Det slutliga urvalet av parter, slag av produkter eller transaktioner som görs i enlighet med dessa bestämmelser om stickprov ska kommissionen ansvara för, men urvalet ska helst göras i samråd med de berörda parterna och med deras samtycke, under förutsättning att dessa parter inom tre veckor efter det att undersökningen inletts givit sig till känna och lämnat tillräckliga uppgifter för att ett representativt stickprov ska kunna göras.

3. I de fall undersökningen har begränsats enligt denna artikel ska en enskild dumpningsmarginal dock beräknas för varje exportör eller producent som inte ursprungligen utvaldes och som lämnar de nödvändiga uppgifterna inom de tidsfrister som anges i denna förordning, utom när antalet exportörer eller producenter är så stort att enskilda undersökningar skulle bli orimligt betungande och skulle förhindra att undersökningen avslutades i rätt tid.”

Förordning (EG) nr 1972/2002

17 Sedan antagandet av förordning nr 384/96 har den ändrats ett flertal gånger. Artikel 9.5 däri har till exempel ändrats genom rådets förordning (EG) nr 1972/2002 av den 5 november 2002 (EGT L 305, s. 1). Denna ändring bestod i huvudsak av att utöver första stycket i artikel 9.5 lägga till ett andra stycke. I skäl 7 i förordning nr 1972/2002 anges följande motiv till denna komplettering.

”I förordning (EG) nr 384/96 anges inte vilka kriterier som gäller för att en exportör för vilken ett normalvärde fastställs i enlighet med artikel 2.7 a skall kunna beviljas en individuell tullsats beräknad genom att detta normalvärde jämförs med exportörens individuella exportpriser. Tydliga kriterier för beviljande av sådan individuell behandling bör fastställas för att främja insynen och rättssäkerheten. Exportpriser från exportörer som omfattas av artikel 2.7 a i förordning (EG) nr 384/96 får därför beaktas om företaget bestämmer fritt över sin exportverksamhet, om företaget är tillräckligt oberoende med avseende på ägarförhållanden och kontroll och om den statliga inblandningen inte är av sådant slag att individuella antidumpningsåtgärder kan kringgås. Sådan individuell behandling får beviljas exportörer för vilka det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar kan visas att de, om företaget helt eller delvis är i utländsk ägo eller är ett samriskföretag, fritt kan ta hem kapital och vinster, att exportörerna fritt kan bestämma exportpriser, exportkvantiteter och försäljningsvillkor samt att valutaomräkningen sker till marknadskurser. Det bör också påvisas att majoriteten av aktierna eller andelarna i företaget tillhör enskilda personer och antingen att statliga tjänstemän i styrelsen eller i viktiga ledningspositioner utgör en minoritet eller att företaget är tillräckligt oberoende i fråga om statlig inblandning.”

Förordning (EG) nr 1225/2009

18 Efter omständigheterna som gett upphov till de nationella målen upphävdes förordning nr 384/96 och ersattes av rådets förordning (EG) nr 1225/2009 av den 30 november 2009 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen (EUT L 343, s. 51). Denna trädde i kraft 20 dagar efter det att den, den 22 december 2009, offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

19 Artikel 9.5 i förordning nr 1225/2009 motsvarade, i sin ursprungliga lydelse, artikel 9.5 i förordning nr 384/96, i sin lydelse enligt förordning nr 1972/2002.

20 Denna bestämmelse har emellertid sedan dess ändrats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 765/2012 av den 13 juni 2012 om ändring av förordning nr 1225/2009 (EUT L 237, s. 1). Enligt dess artikel 2 ska förordning nr 765/2012 träda i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, vilket skedde den 3 september 2012. Förordningen ska endast tillämpas på undersökningar som inleds enligt förordning nr 1225/2009 efter den här förordningens ikraftträdande. Skälen i förordning nr 765/2012 motiverar ändringen av förordning nr 1225/2009, en ändring som löd på följande sätt:

”(1) Den 28 juli 2011 antog Världshandelsorganisationens (WTO) tvistlösningsorgan (tvistlösningsorganet) rapporten från överprövningsorganet och rapporten från panelen, i dess ändrade lydelse enligt överprövningsorganets rapport (rapporterna), i tvisten om Europeiska gemenskapernas slutgiltiga antidumpningsåtgärder beträffande vissa fästdon av järn eller stål från Kina ...

(2) I rapporterna konstaterades bl.a. att artikel 9.5 i [förordning nr 1225/2009] strider mot artiklarna 6.10, 9.2 och 18.4 i WTO:s antidumpningsavtal och artikel XVI.4 i WTO-avtalet. Enligt artikel 9.5 i [förordning nr 1225/2009] ska individuella exporterande tillverkare i länder som inte är marknadsekonomier som inte åtnjuter marknadsekonomisk behandling enligt artikel 2.7 c i [förordning nr 1225/2009] vara föremål för en landsomfattande tullsats, om de inte kan visa att de uppfyller villkoren för individuell behandling i artikel 9.5 i [förordning nr 1225/2009].

(3) Överprövningsorganet fann att artikel 9.5 i [förordning nr 1225/2009] innehåller en presumtion om att exporterande tillverkare med verksamhet i länder som inte är marknadsekonomier inte har rätt till individuell behandling, vilket innebär att de har bevisbördan för att de uppfyller kraven för individuell behandling för att åtnjuta den behandlingen. Enligt överprövningsorganet finns det i de relevanta WTO-avtalen ingen rättslig grund för en sådan presumtion.

(4) Överprövningsorganet förtydligade dock att bedömningen av huruvida fastställande av en enda dumpningsmarginal och en enda antidumpningstull för flera exportörer strider mot artiklarna 6.10 och 9.2 i WTO:s antidumpningsavtal beror på förekomsten av förhållanden som tyder på att två eller flera exportörer, även om de är juridiskt åtskilda, står i ett sådant förhållande till varandra att de bör betraktas som en enda enhet. … Härvidlag bör de formuleringar i de föreslagna ändringarna av artikel 9.5 i [förordning nr 1225/2009] som avspeglar dessa förhållanden tolkas med ledning av överprövningsorganets förtydliganden, utan att det påverkar tillämpningen av samma eller liknande formuleringar i andra delar av [förordning nr 1225/2009].

(5) Den 18 augusti 2011 underrättade unionen tvistlösningsorganet om att man avsåg att genomföra dess rekommendationer och utslag i denna tvist på ett sätt som uppfyller unionens skyldigheter inom ramen för WTO.

(6) Artikel 9.5 i [förordning nr 1225/2009] måste därför ändras.”

Förordning (EG) nr 1515/2001

21 Artikel 1.1 i rådets förordning (EG) nr 1515/2001 av den 23 juli 2001 om de åtgärder som gemenskapen får vidta till följd av rapporter som antagits av Världshandelsorganisationens tvistelösningsorgan när det gäller antidumpningsåtgärder eller antisubventionsåtgärder (EGT L 201, s. 10), föreskriver bland annat att när tvistelösningsorganet antar en rapport om en åtgärd som unionen vidtagit enligt sin antidumpningslagstiftning, kan rådet, beroende på vad den anser vara lämpligt, upphäva eller ändra den ifrågasatta åtgärden eller vidta alla särskilda åtgärder som bedöms vara lämpliga i sammanhanget.

22 I artikel 3 i förordning nr 1515/2001 förskrivs att ”[å]tgärder som antas enligt denna förordning ska tillämpas från och med den dag de träder i kraft och får inte utgöra någon grund för återbetalning av de tullar som tagits ut före den dagen, om inget annat anges”.

## Målen vid de nationella domstolarna samt giltighets- och tolkningsfrågorna

*De omtvistade förordningarna*

23 Den 7 juli 2005 meddelade kommissionen genom ett tillkännagivande i *Europeiska unionens officiella tidning* (EUT C 166, s. 14) att den inlett ett antidumpningsförfarande beträffande import till unionen av vissa skodon med överdelar av läder, med ursprung i Kina och Vietnam (nedan kallade de ifrågavarande produkterna).

24 Den 23 mars 2006 antog kommissionen förordning (EG) nr 553/2006 om införande av en preliminär antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina och Socialistiska republiken Vietnam (EUT L 98, s. 3) (nedan kallad den tillfälliga förordningen). I enlighet med artikel 3 däri trädde den i kraft den 7 april 2006 och var tillämplig under sex månader.

25 I skälen 119 och 120 i den tillfälliga förordningen anges följande:

”(119) Berörda parter hävdade också att Brasilien och de berörda länderna hade olika kostnadsstruktur. Vissa kostnader (för forskning och utveckling, design, m.m.) bars nämligen av de kinesiska och vietnamesiska exportörernas kunder, men när det gäller Brasilien av de brasilianska tillverkarna själva och var därför inkluderade i de sistnämndas produktionskostnad.

(120) Det konstaterades att det i några fall faktiskt förhöll sig så att exportörer i de berörda länderna sålde den berörda produkten till f.d. tillverkare i [unionen] som fortfarande finansiellt stöder de delar av produktionskostnaden som avses i det föregående skälet och säljer produkten under eget varumärke. Detta är emellertid inte ett skäl till att avvisa Brasilien som lämpligt jämförbart land, eftersom det kan göras justeringar för sådana kostnader när normalvärdet fastställs.”

26 Den 5 oktober 2006 antog rådet den slutliga förordningen genom vilken en slutlig antidumpningstull infördes på ovannämnda import.

27 I skälen 132–135 i den slutliga förordningen anges följande:

”(132) Vissa berörda parter hävdade att man inte borde ha justerat normalvärdet för forskning och utveckling, eftersom de kinesiska och vietnamesiska tillverkarna hade liknande kostnader för forskning och utveckling.

(133) Det konstaterades dock att forsknings- och utvecklingskostnaderna för de tillverkare som ingick i urvalet från de berörda länderna enbart avsåg tillverkningsrelaterad forskning och utveckling, medan de i Brasilien även omfattade design och framtagning av nya skomodeller. Uppgifterna avser således olika slag av forskning och utveckling och justeringen är därför nödvändig.

(134) En annan part hävdade att en justering borde göras för att beakta det faktum att vinsten vanligen är lägre vid försäljning till OEM-tillverkare (’original equipment manufacturers’) än vid annan försäljning.

(135) Detta påstående stöddes dock inte av resultaten av undersökningen av brasilianska företag, där sådana skillnader inte existerade. Eventuella skillnader mellan försäljningen till OEM-tillverkare och försäljning under eget varumärke har dessutom redan beaktats i samband med justeringen för skillnader i fråga om kostnader för forskning och utveckling. Påståendet avvisades därför.”

28 I artikel 1.3 i den slutliga förordningen fastställdes antidumpningstullsatsen till 16,5 procent för de ifrågavarande produkterna tillverkade av samtliga företag hemmahörande i Kina, med undantag av Golden Step, till 9,7 procent för de produkter som tillverkats av detta företag, och till 10 procent för de produkter som tillverkats av samtliga företag hemmahörande i Vietnam.

29 I artikel 3 i denna förordning förskrevs att den trädde i kraft dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, vilket skedde den 6 oktober 2006, och att den skulle gälla under en period av 2 år.

30 Den 5 september 2007 antog kommissionen förordning (EG) nr 1028/2007 om inledande av en undersökning beträffande eventuellt kringgående av de antidumpningsåtgärder som infördes genom förordning nr 1472/2006 mot import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina genom import av vissa skodon med överdelar av läder som avsänts från den särskilda administrativa regionen Macao, oavsett om produktens deklarerade ursprung är den särskilda administrativa regionen Macao eller inte, och om registrering av sådan import (EUT L 234, s. 3).

31 Den 29 april 2008 antog rådet förordning (EG) nr 388/2008 om utvidgning av de slutgiltiga antidumpningsåtgärder som infördes genom förordning nr 1472/2006 beträffande import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina till att omfatta import av samma produkt som avsänds från den särskilda administrativa regionen Macao, oavsett om produktens deklarerade ursprung är den särskilda administrativa regionen Macao eller inte (EUT L 117, s. 1).

32 Genom meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning* den 3 oktober 2008 (EUT C 251, s. 21), tillkännagav kommissionen att den inledde en översyn vid giltighetstidens utgång av de antidumpningsåtgärder som tillämpas på import av vissa skor med överdel i läder, med ursprung i Kina och Vietnam.

33 Den 22 december 2009, och till följd av denna översyn, antog rådet förordningen om förlängning, genom vilken en slutgiltig antidumpningstull infördes på import av de ifrågavarande produkterna, vilket även omfattade import som avsänds från den särskilda administrativa regionen Macao, Folkrepubliken Kina, oavsett om produktens deklarerade ursprung är den särskilda administrativa regionen Macao eller inte.

34 I artikel 1.3 och 1.4 i förordningen om förlängning fastställdes antidumpningstullsatsen till 16,5 procent för de ifrågavarande produkterna tillverkade av samtliga företag hemmahörande i Kina, med undantag av Golden Step, samt för produkter som avsänts från Macao, till 9,7 procent, för de ifrågavarande produkterna tillverkade av Golden Step, och till 10 procent för de ifrågavarande produkterna tillverkade av samtliga företag hemmahörande i Vietnam.

35 I artikel 2 i förordningen om förlängning föreskrevs att förordningen trädde i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, vilket skedde den 30 december 2009, och att den skulle gälla under 15 månader.

*Den bakomliggande tvisten*

36 I två domar av den 4 mars 2010, Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (T-401/06, EU:T:2010:67), och Zhejiang Aokang Shoes och Wenzhou Taima Shoes/rådet (T-407/06 och T-408/06, EU:T:2010:68) ogillade Europeiska unionens tribunal talan i tre mål om ogiltigförklaring av den slutliga förordningen. Dessa mål hade anhängiggjorts av företag i Kina vilka producerade och exporterade de ifrågavarande produkterna.

37 I två domar av den 2 februari 2012, Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53), och av den 15 november 2012, Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710), avgjorde EU-domstolen överklaganden som getts in mot dessa två domar från tribunalen. EU-domstolen upphävde domarna och ogiltigförklarade den slutliga förordningen i den del den avsåg klagandena i de mål som avgjordes.

38 I dessa domar slog EU-domstolen fast, för det första, att den slutliga förordningen innebar ett åsidosättande av kommissionens skyldighet att pröva producenternas ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status och att fatta beslut angående dessa ansökningar inom tre månader efter det att undersökningen inletts, i enlighet med artikel 2.7 b och c i förordning nr 384/96. Detta gällde även i de fall då kommissionen beslutat att använda sig av stickprovsmetoden enligt artikel 17 i den förordningen för att beräkna dumpningsmarginalerna, och då de sökande producenterna inte valts ut i nämnda stickprov (se, för ett liknande resonemang, dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punkterna 36–40, och dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkterna 29–34).

39 EU-domstolen konstaterade vidare att det inte kunde uteslutas att en sådan prövning hade kunnat leda till att klagandena påfördes en annan slutgiltig antidumpningstull än den på 16,5 procent som är tillämplig enligt artikel 1.3 i den slutliga förordningen. Enligt denna bestämmelse är det nämligen bara en tillverkare i Kina som omfattas av kommissionens stickprov och som getts marknadsekonomisk status, som ska påföras en slutgiltig antidumpningstull på 9,7 procent, närmare bestämt Golden Step. Om kommissionen emellertid hade kommit fram till att marknadsekonomiska förhållanden även rådde för klagandena borde dessa, vilka inte valts ut för detta stickprov men vilka ansökt om att beviljas marknadsekonomisk status, emellertid också ha kommit i åtnjutande av sistnämnda tullsats, då det inte var möjligt att beräkna en individuell dumpningsmarginal (se, för ett liknande resonemang, dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punkt 42, och dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkt 36).

40 EU-domstolen fann slutligen att verkningarna av den i punkt 38 ovan redovisade tolkningen av förordning nr 384/96 inte skulle begränsas i tiden (dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkterna 39–41).

*Mål C-659/13*

41 I ansökan av den 30 juni 2010, framställd i enlighet med artikel 236 i tullkodexen, begärde Clark att skatte- och tullmyndigheten i Förenade kungariket, såsom en säkerhetsåtgärd, skulle betala tillbaka den antidumpningstull som företaget betalat för importen av de ifrågavarande produkterna till unionen under perioden mellan den 1 juli 2007 och april 2010. Ansökan motiverades med att den slutgiltiga förordningen var ogiltig, och det hemställdes att myndigheten skulle vilandeförklara ärendet till dess att EU-domstolen meddelade domarna i målen Brosmann Footwear m.fl. (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

42 I ansökan av den 2 mars 2012 till ovannämnda myndighet, framställd i enlighet med artikel 236 i tullkodexen, vidhöll Clark sin begäran och förlängde den period för vilken företaget begärde återbetalning av antidumpningstull till att avse fram till den 31 augusti 2010. Det aktuella beloppet uppgick till 42 592 829,52 brittiska pund (GBP) (cirka 60 miljoner euro).

43 I beslut av den 13 mars 2013 avslog skatte- och tullmyndigheten i Förenade kungariket Clarks ansökningar. Myndigheten framförde två argument till stöd för sitt beslut. För det första hade EU-domstolen i domarna Brosmann Footwear m.fl. (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710) enbart ogiltigförklarat den slutliga förordningen i den del den avsåg klagandena i nämnda mål, och för det andra kom ingen av de produkter som Clark importerat till unionen från någon av dessa klagande.

44 Den 11 april 2013 överklagade Clark detta beslut vid First-tier Tribunal (Tax Chamber) (domstolen i första instans (avdelningen för beskattning)).

45 Nämnda domstol hyser tvivel om huruvida den slutliga förordningen är giltig, särskilt mot bakgrund av domarna Brosmann Footwear m.fl. (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710). Denna domstol vill också få klarhet i hur artikel 236 i tullkodexen ska tolkas.

46 Mot denna bakgrund beslutade First-tier Tribunal (Tax Chamber) (domstolen i första instans (avdelningen för beskattning)) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Är den slutliga förordningen ogiltig såsom stridande mot artiklarna 2.7 b och 9.5 i förordning nr 384/96, av det skälet att kommissionen inte prövade de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status och individuell behandling som ingetts av exporterande tillverkare i Kina och Vietnam vilka inte ingick i urvalet enligt artikel 17 i förordning nr 384/96?

2) Är den slutliga förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 2.7 c i förordning nr 384/96, av det skälet att kommissionen inte fattade beslut inom tre månader efter det att den inlett undersökningen avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av exporterande tillverkare i Kina och Vietnam vilka inte ingick i urvalet enligt artikel 17 i förordning nr 384/96?

3) Är den slutliga förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 2.7 c i förordning nr 384/96, av det skälet att kommissionen inte fattade beslut inom tre månader efter det att den inlett undersökningen avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av exporterande tillverkare i Kina och Vietnam vilka ingick i urvalet enligt artikel 17 i förordning nr 384/96?

4) Är den slutliga förordningen ogiltig såsom stridande mot artiklarna 3, 4.1, 5.4 och 17 i förordning nr 384/96, av det skälet att antalet samarbetande tillverkare inom unionsindustrin inte var tillräckligt stort för att kommissionen skulle kunna göra en giltig skadevärdering och därmed en giltig kausalitetsbedömning?

5) Är den slutliga förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 3.2 i förordning nr 384/96 och artikel 296 FEUF, av det skälet att bevismaterialet i akten från undersökningen visar att den skada som åsamkats unionssindustrin bedömdes på grundval av materiellt felaktiga uppgifter och eftersom den slutliga förordningen inte ger någon förklaring till varför denna bevisning inte beaktades?

6) Är den slutliga förordningen ogiltig såsom stridande mot artikel 3.7 i förordning nr 384/96, av det skälet att verkan av andra kända skadevållande faktorer inte separerades och urskiljdes på ett korrekt sätt i förhållande till verkan av den påstått dumpade importen?

7) I vilken omfattning kan domstolarna i medlemsstaterna lägga EU-domstolens tolkning av den slutliga förordningen i domen Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och domen Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710) till grund för ett beslut att tullbeloppet inte var det som lagligen borde betalas i den mening som avses i artikel 236 i tullkodexen för företag som, liksom klagandena i nämnda mål, inte ingick i urvalet men hade ingett ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status och individuell behandling, vilka inte prövades?"

*Mål C-34/14*

47 I tre ansökningar av den 21 december 2011 och den 20 januari 2012 ansökte Puma hos Hauptzollamt Nürnberg (huvudtullkontoret i Nürnberg), i enlighet med artikel 236 i tullkodexen, om återbetalning av de antidumpningstullar som hade betalats för importen av de ifrågavarande produkterna till unionen under perioden mellan den 7 april 2006 och den 1 april 2011. Ansökningarna motiverades med att de omtvistade förordningarna var ogiltiga. Det aktuella beloppet uppgick till 5 100 983,90 euro.

48 I beslut av den 5 juli 2012 avslog huvudtullkontoret i Nürnberg Pumas ansökningar. Myndigheten motiverade sitt avslagsbeslut med för det första att EU-domstolen i domen Brosmann Footwear m.fl. (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) enbart ogiltigförklarat den slutliga förordningen i den del den avsåg klagandena i nämnda mål, och för det andra att ingen av de produkter som Puma importerat till unionen kom från dessa klagande.

49 I en begäran om omprövning till huvudtullkontoret i Nürnberg den 18 juli 2012 begärde Puma på nytt återbetalning av den antidumpningstull som företaget betalat in. I denna begäran hade dock det berörda beloppet ändrats till 5 059 386,70 euro.

50 Efter det att huvudtullkontoret i Nürnberg vid omprövning den 13 november 2012 vidhållit sitt tidigare beslut överklagade Puma vid Finanzgericht München (finansdomstol i München).

51 Denna domstol hyser tvivel om giltigheten av de omtvistade förordningarna med hänsyn till domarna Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710). I detta hänseende undrar den också om de omtvistade förordningarna och vissa bestämmelser i förordning nr 384/96, vilka förstnämnda förordningar har tillämpat, är förenliga med WTO:s antidumpningsavtal. Denna domstol vill slutligen ha klarhet i hur artikel 236 i tullkodexen ska tolkas.

52 Mot denna bakgrund beslutade Finanzgericht München (finansdomstol i München) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

"1) Är den slutliga förordningen och förordningen om förlängning giltiga i sin helhet i den del de inte har ogiltigförklarats genom domen Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och domen Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710)?

2) Om den första frågan besvaras nekande, men de nämnda förordningarna inte är ogiltiga i sin helhet:

a) Med avseende på vilka exportörer och tillverkare i Kina och i Vietnam, av vilka Puma köpte varor åren 2006–2011, gäller inte den slutliga förordningen och förordningen om förlängning?

b) Utgör ogiltigförklaring av hela eller delar av de nämnda förordningarna en oförutsebar omständighet eller force majeure i den mening som avses i artikel 236.2 andra stycket i tullkodexen?"

## Prövning av tolknings- och giltighetsfrågorna

*Huruvida tolknings- och giltighetsfrågorna kan tas upp till sakprövning*

53 Rådet och kommissionen har anfört att Clark och Puma inte har rätt att i de nationella målen göra gällande att de omtvistade förordningarna är ogiltiga och att de hänskjutande domstolarnas frågor avseende giltigheten av nämnda förordningar följaktligen ska avvisas.

54 Kommissionen har för det första gjort gällande att juridiska personer som Clark och Puma är personligen berörda av de omtvistade förordningarna och kan således direkt hos unionsdomstolen begära ogiltigförklaring av dessa.

55 I detta avseende konstaterar EU-domstolen inledningsvis att de nationella målen avser ansökningar om återbetalning av antidumpningstullar som betalats i enlighet med de omtvistade förordningarna. Clark och Puma har lämnat in dessa ansökningar hos behöriga nationella tullmyndigheter, i enlighet med artikel 236 i tullkodexen, som senare har avslagit ansökningarna. Till följd av dessa avslagsbeslut använde sig både Clark och Puma av sin rätt enligt artikel 243 i tullkodexen att överklaga i enlighet med nationell rätt.

56 Det följer av fast rättspraxis att den allmänna princip som garanterar att varje person har möjlighet att – inom ramen för ett överklagande av en nationell åtgärd som går denne emot – åberopa ogiltigheten hos en unionsrättsakt som utgör grunden för denna åtgärd, inte utgör hinder för att en sådan rätt underkastas villkoret att den berörde inte enligt artikel 263 FEUF har rätt att direkt inför unionsdomstolen yrka att rättsakten ska ogiltigförklaras. Det är emellertid enbart om en person kan anses ha en otvetydig rätt att yrka ogiltigförklaring av den berörda rättsakten som vederbörande är förhindrad att åberopa ogiltighet vid den behöriga nationella domstolen (se, för ett liknande resonemang, dom TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punkt 23, dom Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punkterna 28 och 29, och dom TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 18).

57 Det är således enbart när juridiska personer som Clark och Puma otvetydigt kan anses vara direkt och personligen berörda av de omtvistade förordningarna, i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, som de inte får åberopa att de är ogiltiga inför de hänskjutande domstolarna.

58 EU-domstolen konstaterar vidare att sådana förordningar som de omtvistade förordningarna är normativa rättsakter, genom att de är tillämpliga på samtliga berörda ekonomiska aktörer (se, för ett liknande resonemang, dom Allied Corporation m.fl./kommissionen, 239/82 och 275/82, EU:C:1984:68, punkterna 11 och 12, och dom TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 18).

59 EU-domstolen erinrar slutligen om att den i sin praxis har identifierat vissa kategorier av ekonomiska aktörer som kan vara personligen berörda av en antidumpningsförordning, utan hinder av att andra aktörer, på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem och som särskiljer dem från alla andra personer, också kan vara personligen berörda (se, för ett liknande resonemang, dom Extramet Industrie/rådet, C-358/89, EU:C:1991:214, punkt 16, och dom TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 22).

60 För det första kan vissa av de producenter och exportörer av den ifrågavarande produkten, mot vilka det vidtagits antidumpningsåtgärder, anses vara personligen berörda på grundval av uppgifter om deras näringsverksamhet (dom Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 30 och där angiven rättspraxis).

61 För det andra kan detta också gälla de importörer av nämnda produkt, vars försäljningspriser har beaktats vid fastställandet av exportpriserna och som således berörs av den konstaterade förekomsten av dumpning (dom Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet, C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115, punkt 15, dom Gestetner Holdings/rådet och kommissionen, C-156/87, EU:C:1990:116, punkt 18, och dom TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 20).

62 För det tredje kan detta också gälla importörer som är närstående med exportörer av nämnda produkt, bland annat när exportpriset har beräknats på grundval av de försäljningspriser på unionsmarknaden som nämnda importörer tillämpar, och i de fall där själva antidumpningtullen beräknats på grundval av dessa försäljningspriser (dom Neotype Techmashexport/kommissionen och rådet, C-305/86 och C-160/87, EU:C:1990:295, punkterna 19 och 20, och dom TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 21).

63 I förevarande fall är det utrett att varken Clark eller Puma i de omtvistade förordningarna betraktas som producenter eller importörer av de ifrågavarande produkterna, i den mening som avses i rättspraxis (se punkt 60 ovan). Kommissionen har dessutom i sitt yttrande påpekat att den inte gjort gällande att Puma är en närstående importör i den mening som avses i rättspraxis (se punkt 62 ovan). Däremot har kommissionen i sina skriftliga och muntliga yttranden anfört att Clark och Puma utmärker sig genom sin särskilda affärsmodell, närmare bestämt att de är tillverkare av originalutrustning (*Original Equipment Manufacturer*) (nedan kallat OEM-företag) det vill säga företag som under eget märke levererar produkter som tillverkats av andra företag, en omständighet som beaktats i de omtvistade förordningarna.

64 I detta avseende är det riktigt att EU-domstolen, mot bakgrund av den rättspraxis som redovisats i punkt 61 ovan, redan slagit fast att en näringsidkare som valt en affärsmodell likt den ovan beskrivna under särskilda omständigheter kan anses vara personligen berörd av en antidumpningstullförordning (se, för ett liknande resonemang, dom Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet, C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115, punkterna 3 och 17–20, och dom Gestetner Holdings/rådet och kommissionen, C-156/87, EU:C:1990:116, punkterna 3 och 20–23).

65 I förevarande fall är det emellertid uppenbart att skälen 119 och 120 i den tillfälliga förordningen och skälen 132–135 i den slutliga förordningen, vilka kommissionen stöder sina argument på, varken kan tjäna som grund för att Clark och Puma ska anses befinna sig i en situation som kan jämföras med situationen som gett upphov till de domar som anges i punkt 64 ovan, eller att de utan tvivel direkt kan begära ogiltigförklaring av de omtvistade förordningarna vid unionsdomstolen.

66 Medan rådet, i domarna Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet (C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115), och dom Gestetner Holdings/rådet och kommissionen (C-156/87, EU:C:1990:116), direkt beaktat den individuella situationen för vissa av leverantörerna till dem som påförts antidumpningstull, anger de ovan i punkt 65 avsedda skälen i den tillfälliga förordningen och den slutliga förordningen inte någon särskild näringsidkare, utan hänvisar delvis till konstateranden som gjorts avseende brasilianska företag.

67 Rådet och kommissionen har för det andra gjort gällande att Clark och Puma, inom ramen för en sådan talan som förts vid de nationella domstolarna, inte kan anses ha rätt att göra gällande att de omtvistade förordningarna är ogiltiga, eftersom de i enlighet med artikel 11.8 i förordning nr 384/96 kunde begära att den antidumpningstull som de betalat skulle återbetalas. Företagen utnyttjade emellertid inte denna möjlighet inom den därför föreskrivna tidsfristen på sex månader.

68 I detta avseende konstaterar emellertid EU-domstolen först att varken lydelsen i artikel 11.8 i förordning nr 384/96 eller den i artikel 236 i tullkodexen, till vilka Clark och Puma har hänvisat i sina ansökningar som gav upphov till de nationella målen, ger något stöd för påståendet att importörer som inte utnyttjat förfarandet enligt artikel 11.8 i förordning nr 384/96 inom den därför föreskrivna tidfristen inte, eller inte längre, skulle ha rätt att utnyttja förfarandet enligt artikel 236 i tullkodexen.

69 EU-domstolen konstaterar vidare att, såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 53 och 54 i sitt förslag till avgörande, förfarandet enligt artikel 11.8 i förordning nr 384/96 inte har samma syfte som det förfarande som föreskrivs i artikel 236 i tullkodexen. Förfarandet i artikel 11.8 i förordning nr 384/96 har nämligen som syfte att ge en importör som påförts antidumpningstull möjlighet att genom de behöriga nationella myndigheterna begära återbetalning hos kommissionen av den tull som tagits ut, om det framkommer att den dumpningsmarginal som ligger till grund för den erlagda tullen har slopats eller sänkts till en nivå som är lägre än den gällande tullsatsen. Inom ramen för detta förfarande har importörerna inte ifrågasatt lagenligheten av de antidumpningstullar som har påförts, utan enbart gjort gällande att det har skett en förändring av situationen som har en direkt inverkan på den ursprungligen fastställda dumpningsmarginalen. Enligt förfarandet i artikel 236 i tullkodexen har nämnda importörer däremot möjlighet att begära återbetalning av den import- eller exporttull som påförts om det fastställts att denna tull inte var den tull som lagligen skulle betalas.

70 Slutligen är systematiken i dessa båda förfaranden i grunden olika. Förfarandet enligt artikel 11.8 i förordning nr 384/96 omfattas av kommissionens behörighet och det kan enbart genomföras inom sex månader från och med den dag då den slutgiltiga tullens storlek fastställdes av de behöriga myndigheterna. Förfarandet enligt artikel 236 i tullkodexen omfattas däremot av de nationella tullmyndigheternas behörighet och kan utnyttjas inom en tid av tre år från den dag då gäldenären underrättades om tullbeloppet.

71 Rådet och kommissionen har för det tredje gjort gällande att Clark och Puma inte kan anses ha rätt att, inom ramen för en invändning om ogiltighet såsom den som görs gällande mot de omtvistade förordningarna, åberopa ett åsidosättande de bestämmelser i förordning nr 384/96 som avser ansökan om beviljande av marknadsekonomisk status eller av individuell behandling. Detta skulle nämligen leda till att importörerna ges subjektiva rättigheter enligt denna förordning vilket enbart gagnar producenter och exportörer som är föremål för en antidumpningsundersökning.

72 Dessa argument är inte relevanta i förevarande sammanhang. Clark och Puma befinner sig nämligen inte i en situation där en person begär ogiltigförklaring vid unionsdomstolen av en antidumpningstullförordning, utan i en situation där en person vid en nationell domstol gör gällande att en sådan förordning är ogiltig inom ramen för ett överklagande mot en nationell åtgärd som vidtagits på grundval av nämnda förordning, och mot vilken personen i fråga uppenbart inte hade kunna väcka talan vid unionsdomstolen.

73 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 59 i sitt förslag till avgörande har importörer som Clark och Puma, vilka påförts antidumpningstull, ett uppenbart eget intresse och egenskap att inom ramen för sådana förfaranden som de som är aktuella i de nationella målen göra gällande att de förordningar på grundval av vilka antidumpningstullen påförts är ogiltiga, eftersom tullen påförts utan att kommissionen dessförinnan, enligt reglerna i förordning nr 384/96, har fattat beslut avseende ansökningarna om beviljande av marknadsekonomisk status eller av individuell behandling, vilka gjorts av producenterna eller exportörerna av de ifrågavarande produkterna. Den omständigheten att dessa ansökningar inte har beaktats kan nämligen inverka negativt på den antidumpningstull som påförs de berörda tillverkarnas produkter vid utgången av förfarandet (se, för ett liknande resonemang, dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punkt 42, och dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkt 36).

74 Mot bakgrund av det ovanstående drar EU-domstolen den slutsatsen att Clark och Puma ska anses ha rätt att vid de hänskjutande domstolarna göra gällande att de omtvistade förordningarna är ogiltiga. Tolknings- och giltighetsfrågorna kan följaktligen tas upp till sakprövning.

*Frågorna avseende den slutliga förordningens giltighet*

75 De sex första frågorna i mål C-659/13 och den första frågan och punkt a i den andra frågan i mål C-34/14 ska besvaras tillsammans. De hänskjutande domstolarna har ställt dessa frågor för att få klarhet i huruvida den slutliga förordningen, av olika skäl, åsidosätter artikel 296 FEUF och artiklarna 2.7 b, 2.7 c, 3.1, 3.2, 3.5–7, 4.1, 5.4, 9.5, 9.6, och artikel 17 i förordning nr 384/96, beaktade var för sig, vad gäller vissa artiklar, och tillsammans vad gäller andra.

Inledande synpunkter

76 Det kan inledningsvis konstateras att vissa skäl som föranlett den hänskjutande domstolen i mål C-659/13 att fråga huruvida den slutliga förordningen är ogiltig, hänför sig till kommissionens undersökning som medförde att nämnda förordning antogs (den första till den fjärde frågan). Övriga skäl avser själva förordningen (den femte och den sjätte frågan). Den berörda förordningen är en rättsakt från rådet. I denna förordning bekräftades dessutom i stort dels det val av metod och förfarande som kommissionen gjort i samband med denna undersökning, dels de bedömningar och slutsatser som kommissionen gjorde och drog därav i den tillfälliga förordningen.

77 Under dessa förhållanden anser EU-domstolen att den hänskjutande domstolen genom dessa frågor inte enbart avser kommissionens agerande, såsom framgår uttryckligen av frågorna, utan även rådets agerande. Frågorna i mål C-34/14 ska dessutom förstås på samma sätt. Även om lydelsen i dessa frågor inte närmare anger de ogiltighetsgrunder som den hänskjutande domstolen frågar efter, kan man emellertid med utgångspunkt i beslutet om hänskjutande konstatera att även dessa grunder till viss del avser kommissionens undersökning, och till viss del de slutsatser som rådet dragit därav i den slutliga förordningen.

78 I mål C-34/14 vill den hänskjutande domstolen också, inom ramen för den första frågan och punkt a i den andra frågan, få klarhet i huruvida förordningen om förlängning är giltig. Det framgår emellertid av beslutet om hänskjutande att denna domstol i detta avseende inte har framfört några andra eventuella ogiltighetsgrunder än de som föranlett dess tvivel vad gäller den slutliga förordningens giltighet.

79 Under dessa omständigheter konstaterar EU-domstolen att det enbart är i de fall då prövningen av frågorna avseende den slutliga förordningen resulterar i att denna förordning helt eller delvis ska anses ogiltig som förordningen om förlängning i förekommande fall skulle kunna anses ogiltig i samma utsträckning.

80 Den hänskjutande domstolen i mål C-34/14 har inom ramen för sina frågor avseende den slutliga förordningens giltighet hänvisat dels till WTO:s antidumpningsavtal, dels till tvistlösningsorganets beslut och rekommendationer, vilka enligt denna domstol skulle kunna ha en inverkan på förordningens giltighet.

81 Under dessa omständigheter finns det anledning att först pröva huruvida detta avtal och tvistlösningsorganets beslut och rekommendationer kan åberopas i detta mål och om den slutliga förordningens giltighet således ska prövas mot bakgrund av dessa.

82 För det första framgår det av artikel 216.2 FEUF att de internationella avtal som unionen ingår är bindande för unionens institutioner och har företräde framför institutionernas rättsakter (dom Intertanko m.fl., C-308/06, EU:C:2008:312, punkt 42 och där angiven rättspraxis).

83 Eftersom unionen i förevarande fall är part i WTO:s antidumpningsavtal, är detta avtal bindande för unionens institutioner.

84 För det andra framgår det av fast rättspraxis att bestämmelserna i ett internationellt avtal, i vilken unionen är part, kan åberopas till stöd för en talan om ogiltigförklaring av en unionsrättslig sekundärrättsakt, eller för en invändning om ogiltighet som riktas mot en sådan rättsakt, eller för en skadeståndstalan, endast om avtalets beskaffenhet och systematik inte utgör hinder för detta, och dessa bestämmelser, till sitt innehåll, framstår som ovillkorliga och tillräckligt precisa (se, för ett liknande resonemang, dom Intertanko m.fl., C-308/06, EU:C:2008:312, punkterna 43 och 45, och dom FIAMM m.fl./rådet och kommissionen, C-120/06 P och C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkterna 110 och 120).

85 EU-domstolen har upprepade gången slagit fast att WTO-avtalen, med hänsyn till deras beskaffenhet och systematik, i princip inte ingår bland de regler utifrån vilka lagenligheten av unionsinstitutionernas rättsakter kan kontrolleras (se, för ett liknande resonemang, dom Portugal/rådet, C-149/96, EU:C:1999:574, punkt 47, och dom kommissionen/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 38).

86 EU-domstolen har nämligen framhållit att om det ankom direkt på unionsdomstolen att säkerställa unionsrättens förenlighet med WTO-avtalen skulle detta innebära att unionens lagstiftande eller verkställande organ berövades den handlingsfrihet som motsvarande organ hos unionens handelspartners åtnjuter. Det är nämligen utrett att vissa av avtalsparterna, däribland unionens viktigaste handelspartner, just har dragit slutsatsen, mot bakgrund av WTO-avtalens föremål och syfte, att dessa bestämmelser inte ingår bland de normer i förhållande till vilka deras dömande organ ska kontrollera lagenligheten av bestämmelser i deras nationella rätt. En sådan bristande ömsesidighet skulle, om den godtogs, riskera att leda till en obalanserad tillämpning av WTO:s avtal (dom Portugal/rådet, C-149/96, EU:C:1999:574, punkterna 43–46, och dom kommissionen/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 39).

87 I två situationer har EU-domstolen dock undantagsvis fastställt att det ankommer på unionsdomstolen att i förekommande fall pröva lagenligheten av en unionsrättsakt och akter som antagits för dess tillämpning i förhållande till WTO-avtalen. Den första situationen avser det fall då unionen avsett att fullgöra en särskild förpliktelse som den åtagit sig inom ramen för dessa avtal, och den andra situationen avser det fall då den aktuella unionsrättsakten uttryckligen hänvisar till precisa bestämmelser i WTO-avtalen (se, för ett liknande resonemang, dom kommissionen/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkterna 40 och 41 och där angiven rättspraxis).

88 EU-domstolen måste alltså avgöra vad som gäller i förevarande fall.

89 I detta avseende konstaterar EU-domstolen först att någon hänvisning till en särskild bestämmelse i dessa avtal varken förekommer i artikel 9.5 andra stycket i förordning nr 384/96, vilken tjänar som grund för den hänskjutande domstolens frågor i mål C-34/14, eller i någon annan artikel i denna förordning.

90 Även om det är riktigt att det i skäl 5 i förordning nr 384/96 anges att innehållet i WTO:s antidumpningsavtal ”i möjligaste mån” måste tas in i unionsrätten, ska detta uttalande förstås på så sätt att unionslagstiftaren, även om denne hade för avsikt att beakta reglerna i detta avtal i samband med antagandet av förordning nr 384/96, emellertid inte har visat någon vilja att införliva var och en av dessa regler i nämnda förordning (dom kommission/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 52).

91 EU-domstolen har särskilt slagit fast att artikel 2.7 i förordning nr 384/96 ger uttryck för unionslagstiftarens avsikt att anta sin egen ordning i unionens rättsordning genom att inrätta ett särskilt system med detaljerade bestämmelser om beräkningen av normalvärdet för import från länder utan marknadsekonomi (se, för ett liknande resonemang, dom kommissionen/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkterna 47–50 och 53). Bestämmelserna i artikel 9.5 andra stycket i förordning nr 384/96 hänvisar emellertid till artikel 2.7 i denna förordning och utgör en integrerad del av det system som förordningen inrättar.

92 EU-domstolen drar följaktligen slutsatsen att WTO:s antidumpningsavtal inte kan åberopas som stöd för att bestrida den slutliga förordningens laglighet.

93 För det tredje ska det undersökas om denna slutsats kan påverkas av tvistlösningsorganets två rapporter som den hänskjutande domstolen har hänvisat till. Den första av dessa rapporter avser ärendet ”Europeiska gemenskaperna – Slutgiltiga antidumpningstullar beträffande vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Kina (WT/DS397/R)”, såsom angetts i punkt 20 ovan. Den andra av dessa rapporter, som i vissa punkter återger innehållet i den första rapporten, avser ärendet ”Europeiska unionen – Antidumpningsåtgärder avseende vissa skor från Kina (WT/DS405/R)” och behandlar, bland annat, frågan huruvida de omtvistade förordningarna är förenliga med WTO-avtalen.

94 I detta avseende framgår det av rättspraxis att unionsdomstolen – i vilket fall som helst och mot bakgrund av arten av eller systematiken i den tvistlösningsmekanism som inrättats genom WTO-avtalen, samt den betydelse som denna mekanism har vid medlandet mellan parterna – inte kan kontrollera lagligheten eller giltigheten av unionsrättsakter i förhållande till WTO:s bestämmelser när den rimliga tidsfrist som unionen har på sig att rätta sig efter tvistlösningsorganets beslut och rekommendationer – i vilka det konstateras att nämnda regler har åsidosatts – inte har löpt ut, vid äventyr att verkan med denna frist går förlorad (se, för ett liknande resonemang, dom Biret International/rådet, C-93/02 P, EU:C:2003:517, punkt 62, och dom X och X BV, C-319/10 och C-320/10, EU:C:2011:720, punkt 41).

95 Omständigheten i sig att denna tidsfrist löpt ut innebär vidare inte att unionen uttömt tvistlösningsmekanismens möjligheter att finna en lösning på tvisten mellan unionen och andra parter. Att under dessa omständigheter ålägga unionsdomstolen, av den enda anledningen att tidsfristen löpt ut, en skyldighet att kontrollera huruvida de berörda unionsåtgärderna är lagenliga eller giltiga med hänsyn till WTO:s bestämmelser och tvistlösningsorganets beslut och rekommendationer om åsidosättande, skulle kunna leda till att unionens ställning försvagades i sökandet efter en lösning som både är förenlig med WTO:s bestämmelser och innebär en mellan de tvistande parterna ömsesidigt tillfredsställande lösning (se, för ett liknande resonemang, dom Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, punkterna 51 och 54, dom FIAMM m.fl./rådet och kommissionen, C-120/06 P och C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkterna 117 och 125–130, och dom X och X BV, C-319/10 och C-320/10, EU:C:2011:720, punkterna 36 och 37).

96 En enskild person har följaktligen inte ens efter det att ovannämnda frist har löpt ut någon rätt att åberopa tvistlösningsorganets beslut eller rekommendationer för att få till stånd en prövning av lagligheten eller giltigheten av unionsinstitutionernas åtgärder, i vart fall inte om unionen, mot bakgrund av dessa beslut och rekommendationer, inte har avsett att fullgöra en särskild förpliktelse (se, för ett liknande resonemang, dom Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, punkterna 40 och 41, dom Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, punkterna 30–35, och dom X och X BV, C-319/10 och C-320/10, EU:C:2011:720, punkt 37).

97 I förevarande fall slog tvistlösningsorganet visserligen fast, i rapporten avseende ärendet ”Europeiska unionen - Antidumpningsåtgärder avseende vissa skor från Kina (WT/DS405/R)”, att vissa bestämmelser i artikel 9.5 i förordning nr 384/96 inte var förenliga med vissa av WTO:s bestämmelser, både ”som sådana” och ”såsom de tillämpats” i de omtvistade förordningarna. Tvistlösningsorganet nöjde sig emellertid med att enbart rekommendera unionen att se till att förordning nr 1225/2009, som under tiden hade upphävt och ersatt förordning nr 384/96, anpassades till WTO:s bestämmelser. Tvistlösningsorganet gav således inte några särskilda rekommendationer vad gäller de omtvistade förordningarna.

98 Vidare finns det inte heller något som tyder på att unionslagstiftaren avsett att fullgöra några särskilda förpliktelser genom de omtvistade förordningarna, till följd av ovannämnda rapport eller till följd av tvistlösningsorganets rapport avseende ”Europeiska gemenskaperna – Slutgiltiga antidumpningstullar beträffande vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Kina (WT/DS397/R)”. I denna rapport hade

det redan slagits fast att artikel 9.5 i förordning nr 384/96 av samma skäl inte var förenlig med WTO:s bestämmelser, och tvistlösningsorganet hade rekommenderat att en anpassning av nämnda artikel skulle göras.

99 Genom att i skälen 5 och 6 i förordning nr 765/2012 ange att man ”avsåg att genomföra” tvistlösningsorganets beslut och rekommendationer ”på ett sätt som uppfyller unionens skyldigheter inom ramen för WTO”, slog nämligen unionslagstiftaren fast att den ändring som av denna anledning gjorts i förordning nr 1225/2009 enbart avsåg undersökningar som inletts i enlighet med denna senare förordning efter det att förordning nr 765/2012 trätt i kraft, såsom framgår av artikel 2 i denna senare förordning. Unionslagstiftaren avsåg alltså inte att en sådan ändring skulle tillämpas på undersökningar som inletts före ikraftträdandet av förordning nr 765/2012, på grundval av förordning nr 384/96, som till exempel den undersökning som ligger till grund för de omtvistade förordningarna.

100 Av det ovan anförda följer att varken WTO:s antidumpningsavtal eller de två rapporter som nämns i punkt 93 ovan kan åberopas i förevarande mål. Dessa dokument ska följaktligen inte beaktas vid prövningen av den slutliga förordningens giltighet.

Den slutliga förordningens giltighet mot bakgrund av artikel 2.7 b i förordning nr 384/96

101 Genom den första frågan i mål C-659/13 och den första frågan och punkt a i den andra frågan i mål C-34/14, vill de hänskjutande domstolarna få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som den åsidosätter artikel 2.7 b i förordning nr 384/96, mot bakgrund av att rådet och kommissionen inte har behandlat de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i sistnämnda förordning.

102 I förevarande fall kan EU-domstolen, mot bakgrund av en bedömning av den slutliga förordningen, göra följande tre konstateranden. För det första har vissa kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare, vilka omfattas av den undersökning som ligger till grund för antagandet av nämnda förordning, ansökt om att beviljas marknadsekonomisk status med stöd av artikel 2.7 b i förordning nr 384/96. För det andra har kommissionen beslutat att med stöd av artikel 17 i förordning nr 384/96, och mot bakgrund av det stora antalet aktuella tillverkare, göra stickprov i samband med undersökningen. För det tredje har kommissionen, vars uppfattning på denna punkt bekräftats av rådet, beslutat att, mot bakgrund av tillämpandet av stickprovsmetoden och det stora antal ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som kommissionen mottagit, behandla ansökningarna från de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som ingick i dessa stickprov, och inte ansökningar från de exporterande tillverkare som inte gjorde det.

103 Det är mot bakgrund av dessa omständigheter och av relevant rättspraxis som EU-domstolen ska pröva huruvida det förfarande som ligger till grund för antagandet av de omtvistade förordningarna är förenligt med artikel 2.7 b i förordning nr 384/96.

104 I detta avseende konstaterar EU-domstolen att artikel 17.1 i förordning nr 384/96 föreskriver att undersökningen, i de fall där antalet ekonomiska aktörer som omfattas av en antidumpningsundersökning är stort, får begränsas till ett rimligt antal parter genom statistiskt representativa stickprov. I artikel 17.2 i samma förordning anges att kommissionen ansvarar för det slutliga urvalet av parter i dessa stickprov. I artikel 17.3 däri föreskrivs dock att en enskild dumpningsmarginal ska beräknas för varje exportör eller producent som inte utvalts men som ansökt om det, utom när antalet exportörer eller producenter är så stort att enskilda undersökningar skulle bli orimligt betungande och skulle förhindra att undersökningen avslutades i rätt tid.

105 I artikel 2.1 i förordning nr 384/96 föreskrivs vidare en grundregel enligt vilken beräkningen av normalvärdet, vilket utgör en av de viktiga delarna för att fastställa eventuell dumpning, vanligtvis ska grundas på de priser som oberoende kunder i exportländerna har betalat eller ska betala vid normal handel (se, för ett liknande resonemang, dom GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, punkt 19).

106 I fråga om import från länder utan marknadsekonomi föreskriver emellertid artikel 2.7 a i förordning nr 384/96 att normalvärdet, med avvikelse från den i föregående punkt nämnda grundregeln, i princip ska bestämmas på grundval av priset eller det konstruerade värdet i ett tredjeland med marknadsekonomi. Syftet med denna bestämmelse är att undvika att hänsyn tas till de priser och kostnader som gäller i ett land som inte tillämpar marknadsekonomi, eftersom dessa parametrar i sådana länder inte utgör det normala resultatet av marknadskrafterna (dom GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, punkt 20, och dom rådet/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punkt 66).

107 I fråga om import från bland annat Kina, Vietnam eller andra länder som inte är marknadsekonomier men som är medlemmar i WTO den dag då antidumpningsundersökningen inleds, föreskriver dessutom artikel 2.7 b i förordning nr 384/96 att normalvärdet ska bestämmas i enlighet med punkterna 1–6 i artikel 2 i den förordningen, om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från en eller flera tillverkare i dessa länder och som omfattas av undersökningen, visas att marknadsekonomiska förhållanden råder för denna eller dessa tillverkare.

108 Såsom framgår av olika förordningar är syftet med artikel 2.7 b i förordning nr 384/96 att göra det möjligt för producenter som omfattas av marknadsekonomiska villkor som uppkommit i de berörda länderna, att beviljas status som motsvarar deras individuella situation i stället för med avseende på det land i vilket de är etablerade (se, för ett liknande resonemang, dom rådet/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punkterna 67–69, och dom kommissionen/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 49).

109 I detta sammanhang har EU-domstolen slagit fast att det ankommer på rådet och kommissionen att när de fått in ansökningar som gjorts med stöd av artikel 2.7 b och c i förordning nr 384/96 bedöma huruvida de omständigheter som de berörda producenterna åberopar är tillräckliga för att uppfylla de uppställda kriterierna (se, för ett liknande resonemang, dom rådet/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punkterna 70 och 107).

110 Rådet och kommissionen är dessutom skyldiga att pröva varje ansökan om beviljande av marknadsekonomisk status från producenter i länder som inte är marknadsekonomier men som är medlemmar i WTO den dag då antidumpningsundersökningen inleds, även om man har valt att tillämpa stickprovsmetoden enligt artikel 17 i förordning nr 384/96 (se, för ett liknande resonemang, dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punkterna 32 och 36–38, och dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkterna 24, 29, 30 och 32).

111 EU-domstolen har slutligen angett att ett åsidosättande av denna skyldighet medför att den förordning genom vilken rådet infört antidumpningstullar, när undersökningen är avslutad, är olaglig i den mån som den fastställer slutgiltiga antidumpningstullar och slutgiltigt påför en provisorisk antidumpningstull för de berörda tillverkarnas produkter (se, för ett liknande resonemang, dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punkt 43, och dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkt 37).

112 Mot denna bakgrund slår EU-domstolen fast att den omständigheten att rådet och kommissionen inte har fattat beslut avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i förordning nr 384/96, utgör ett åsidosättande av artikel 2.7 b i denna förordning. Av den anledningen ska den slutliga förordningen förklaras ogiltig i detta hänseende.

Den slutliga förordningens giltighet mot bakgrund av artikel 9.5 i förordning nr 384/96

113 Den hänskjutande domstolen i mål C-659/13 har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som den åsidosätter artikel 9.5 i förordning nr 384/96, mot bakgrund av att rådet och kommissionen inte har behandlat de ansökningar om beviljande av individuell behandling som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i sistnämnda förordning.

114 EU-domstolen konstaterar, mot bakgrund av en bedömning av den slutliga förordningen, att även om vissa kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare, vilka omfattas av den undersökning som ligger till grund för antagandet av nämnda förordning, ansökt om att beviljas individuell behandling med stöd av artikel 9.5 i förordning nr 384/96, så har kommissionen, vars uppfattning på denna punkt bekräftats av rådet, beslutat att på samma sätt och med stöd av samma argument som för ansökningarna om beviljande av marknadsekonomisk status enbart behandla ansökningarna om individuell behandling från de exporterande tillverkare som ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i sistnämnda förordning.

115 Under dessa omständigheter finns det anledning att pröva huruvida rådet och kommissionen därigenom har åsidosatt artikel 9.5 i förordning nr 384/96.

116 Bedömningen av nämnda bestämmelse föranleder flera konstateranden.

117 För det första framgår det av lydelsen i artikel 9.5 i förordning nr 384/96 att den av rådet eller kommissionen införda antidumpningstullen ska fastställas med ett i varje enskilt fall lämpligt belopp och anges på ett icke-diskriminerande sätt för varje leverantör vars import konstaterats vara dumpad och vållar skada, oavsett varifrån den kommer.

118 Vidare framgår av denna bestämmelse att rådet och kommissionen i princip är skyldiga, när de antar en förordning genom vilken en antidumpningstull införs, att däri ange tullen för varje leverantör, utom om denna individuella behandling inte är praktiskt genomförbar.

119 I artikel 9.5 första stycket i förordning nr 384/96 görs emellertid avsteg från denna princip i de fall, vilka avses i artikel 2.7 a i denna förordning, där rådet eller kommissionen antar en förordning som påför antidumpningstull på import med särskilt ursprung, närmare bestämt länder utan marknadsekonomi. I detta fall har unionslagstiftaren nämligen föreskrivit en annan allmän ”regel”, enligt vilken det är både nödvändigt och tillräckligt att den förordning som rådet eller kommissionen har antagit exakt anger beloppet för den påförda antidumpningstullen på nationell nivå i det berörda leverantörslandet.

120 I artikel 9.5 andra stycket i förordning nr 384/96 föreskrivs emellertid att en individuell antidumpningstull ska fastställas för leverantörer i länder utan marknadsekonomi, som dessutom är exportörer, då de på grundval av korrekt underbyggda ansökningar kan visa att de uppfyller kriterierna för att beviljas individuell behandling. Denna individuella antidumpningstull ska tillämpas på dem i stället för den antidumpningstull som fastställts på nationell nivå och som skulle ha tillämpats på dem om de inte hade gjort en sådan ansökan.

121 I detta avseende konstaterar EU-domstolen att den franska versionen av denna bestämmelse visserligen skulle kunna förstås på så sätt att rådet och kommissionen endast har möjlighet att tillämpa en individuell tull när de i bestämmelsen uppräknade villkoren är uppfyllda. Emellertid framgår det av andra språkversioner av samma bestämmelse – särskilt den tyska, den engelska, den danska och den italienska versionen – att nämnda institutioner i stället är skyldiga att tillämpa en individuell tull i sådana fall.

122 Av fast rättspraxis följer emellertid att behovet av en enhetlig tillämpning, och därmed en enhetlig tolkning, av en unionsrättsakt utesluter att denna betraktas isolerat, i endast en språkversion. I stället ska rättsakten tolkas utifrån både upphovsmannens verkliga avsikt och det av denne eftersträvade målet, särskilt mot bakgrund av samtliga språkversioner (dom X, C-486/12, EU:C:2013:836, punkt 19 och där angiven rättspraxis).

123 Rådet och kommissionen är alltså i princip skyldiga att pröva ansökningar om beviljande av individuell behandling som gjorts med stöd av artikel 9.5 andra stycket i förordning nr 384/96, och att lämna besked avseende dessa ansökningar, på samma sätt som de är skyldiga att göra i fråga om ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status, såsom EU-domstolen har konstaterat i punkt 110 ovan.

124 Även med detta sagt är det inte möjligt, att mot bakgrund av dessa olika omständigheter som framkommer av artikel 9.5 i förordning nr 384/96, besvara frågan huruvida ovannämnda institutioner trots allt kan undkomma en sådan skyldighet när de använts sig av stickprovsmetoden. Bestämmelsen bör följaktligen tolkas inte bara mot bakgrund av dess lydelse, utan också dess sammanhang och de syften som eftersträvas med de föreskrifter som den ingår i (se, för ett liknande resonemang, dom VEMW m.fl., C-17/03, EU:C:2005:362, punkt 41 och där angiven rättspraxis). Inom ramen för detta bör man särskilt bedöma förhållandet mellan å ena sidan den berörda bestämmelsen och å andra sidan artikel 17 i förordning nr 384/96, i vilken denna stickprovsmetod föreskrivs.

125 I detta avseende konstaterar EU-domstolen inledningsvis att artikel 9.5 i förordning nr 384/96 inte innehåller någon uttrycklig hänvisning som föreskriver tillämpning av artikel 17 i samma förordning i samband med bestämmelserna däri.

126 Lydelsen av artikel 9.5 i förordning nr 384/96 skiljer sig emellertid från lydelsen av artikel 9.6 i samma förordning, som innehåller en sådan uttrycklig hänvisning.

127 Denna skillnad mellan lydelserna av å ena sidan artikel 9.5 i förordning nr 384/96 och å andra sidan artikel 9.6 i samma förordning kan tala för en tolkning av nämnda artikel 9.5 enligt vilken artikel 17 inte är relevant vid tillämpningen av artikel 9.5, till skillnad från vad som är fallet med artikel 9.6.

128 En sådan tolkning stöds av det sammanhang i vilket artikel 9.5 i förordning nr 384/96 ingår, särskilt av artikel 17.3 i denna förordning, samt av de mål som eftersträvas med de föreskrifter i vilka dessa bestämmelser ingår.

129 Även om syftet med artikel 17.3 i förordning nr 384/96 bland annat är att förhindra att beräkningen av individuella dumpningsmarginaler inte medför en orimligt betungande administrativ börda för rådet och kommissionen, har den nämligen inte som mål att underlätta eller helt undanröja den administrativa börda som uppstår för dessa institutioner i samband med prövningen av ansökningar som görs i enlighet med artikel 9.5 andra stycket i denna förordning, eftersom en sådan prövning i sig inte innebär en beräkning av individuella dumpningsmarginaler för de berörda exporterande tillverkarna.

130 Såsom anges i skäl 7 i förordning nr 1972/2002, infördes artikel 9.5 andra stycket i förordning nr 384/96 för att fastställa tydliga och särskilda kriterier, vilka anges i leden a–e i detta andra stycke, som en exporterande tillverkare i ett land utan marknadsekonomi måste uppfylla för att kunna beviljas en individuell tullsats beräknad genom att normalvärdet som tillämpas på samtliga exporterande tillverkare i detta land jämförs med dennes ”individuella exportpriser”.

131 När en exporterande tillverkare i ett land utan marknadsekonomi stöder sig på artikel 9.5 andra stycket i förordning nr 384/96 med motiveringen att dennes individuella exportpriser fastställts på ett sätt som är tillräckligt oberoende av staten, är det för att få bekräftelse från rådet och kommissionen på att

tillverkaren befinner sig i en situation som i detta avseende på ett grundläggande sätt skiljer sig från situationen för övriga exporterande tillverkare i detta land. Nämnda tillverkare ansöker därför om att behandlas individuellt, där övriga exporterande tillverkare i praktiken behandlas som en enda enhet.

132 Om rådet och kommissionen tilläts påföra en exporterande tillverkare – som befinner sig i en sådan situation som den som beskrivs i ovanstående punkt – en antidumpningstull som fastställts på nationellt plan för landet och som beräknats på grundval av den vägda genomsnittliga dumpningsmarginal som fastställts för de exporterande tillverkare som ingår i stickprovet, utan att först ha behandlat ansökan från denna exporterande tillverkare, så skulle detta innebära att dessa institutioner tillåts behandla nämnda exporterande tillverkare på samma sätt som övriga exporterande tillverkare som ingick i stickprovet, trots att dessa senare a priori befinner sig i en annan situation.

133 En sådan behandling kan inte motiveras med att undersökningen omfattar ett stort antal parter, eftersom det före en prövning av de ansökningar som lämnats in med stöd av artikel 9.5 andra stycket i förordning nr 384/96 inte är möjligt att veta huruvida det antal exporterande tillverkare som ska beviljas individuell tull är så stort att en individuell dumpningsmarginal inte behöver beräknas, i likhet med vad som föreskrivs i artikel 17.3 i denna förordning. Denna tolkning av artikel 9.5 i förordning nr 384/96 skulle strida mot likabehandlingsprincipen, i enlighet med vilken samtliga unionsrättsakter ska tolkas (dom Chatzi, C-149/10, EU:C:2010:534, punkt 43).

134 Mot bakgrund av det mål som eftersträvas i artikel 9.5 i förordning nr 384/96, ska EU-domstolens provisoriska slutsats i punkt 127 ovan följaktligen bekräftas.

135 Av detta följer att den omständigheten att rådet och kommissionen inte har fattat beslut avseende de ansökningar om beviljande av individuell behandling som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i sistnämnda förordning, utgör ett åsidosättande av artikel 9.5 i denna förordning. Den slutliga förordningen ska följaktligen förklaras ogiltig i detta hänseende.

Den slutliga förordningens giltighet mot bakgrund av artikel 2.7 c i förordning nr 384/96

136 Genom den tredje frågan i mål C-659/13 och den första frågan och punkt a i den andra frågan i mål C-34/14, vill de hänskjutande domstolarna inledningsvis få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som den åsidosätter artikel 2.7 c i förordning nr 384/96, mot bakgrund av att rådet och kommissionen inte, inom den tremånadersfrist som föreskrivs i denna bestämmelse, har fattat beslut avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i sistnämnda förordning.

137 EU-domstolen konstaterar, mot bakgrund av en bedömning av den slutliga förordningen, att även om rådet och kommissionen faktiskt har fattat beslut avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som ingick i nämnda stickprov, så gjordes inte detta förrän efter utgången av den frist som föreskrivs i artikel 2.7 c i förordning nr 384/96

138 Under dessa förhållanden ska EU-domstolen pröva huruvida den omständigheten, att fristen inte beaktas, innebär att den slutliga förordningen är ogiltig.

139 I detta avseende framgår det av själva lydelsen i artikel 2.7 c i förordning nr 384/96 att beslut avseende frågan huruvida tillverkare som ansökt om att beviljas marknadsekonomisk status uppfyller kriterierna för att beviljas denna status, ska fattas inom tre månader efter det att undersökningen har inletts (se, för ett liknande resonemang, dom Brosmann Footwear (HK) m.fl./rådet, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punkt 39, och dom Zhejiang Aokang Shoes/rådet, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punkt 31).

140 Det följer emellertid av fast rättspraxis att den omständigheten, att tidsfristen i denna artikel inte har iakttagits, enbart kan leda till ogiltigförklaring av den förordning som antas vid utgången av förfarandet om det finns en möjlighet att nämnda förfarande, på grund av detta bristande iakttagande, hade fått en annan utgång. Även om det inte kan krävas av den person som åberopar överträdelsen av fristen att visa att förordningen hade haft ett innehåll som bättre hade gynnat dennes intressen om fristen hade iakttagits, måste denna person dock konkret visa att ett sådant antagande inte är helt uteslutet (se, för ett liknande resonemang, dom Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/rådet, C-141/08 P, EU:C:2009:598, punkterna 81, 94 och 114, och dom Ningbo Yonghong Fasteners/rådet, C-601/12 P, EU:C:2014:115, punkterna 34, 40 och 42).

141 Av denna rättspraxis, som kan överföras på prövningen av giltigheten av en sådan förordning, följer att denna förordning i princip inte kan ogiltigförklaras, i den mån som den fastställer antidumpningstull på import av vissa produkter, enbart på grund av att rådet och kommissionen underlåtit att inom den frist som föreskrivs i artikel 2.7 c i förordning nr 384/96 fatta beslut avseende till dem inlämnade ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status. Den importör som åberopar en sådan oegentlighet måste också konkret visa att det inte helt kan uteslutas att den förordning som antagits vid utgången av förfarandet i annat fall hade haft ett innehåll som bättre hade gynnat importörens intressen.

142 I förevarande fall framgår det emellertid inte av handlingarna i målet att de importörer som gjort gällande att fristen i denna bestämmelse inte har iakttagits, konkret, och var för sig, har visat att den slutliga förordningen, för det fall att fristen hade iakttagits, hade haft ett innehåll som bättre hade gynnat deras intressen.

143 Av detta följer att den omständigheten, att rådet och kommissionen inte inom den tremånadersfrist som föreskrivs i artikel 2.7 c i förordning nr 384/96 har fattat beslut avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i sistnämnda förordning, inte påverkar giltigheten av den slutliga förordningen.

144 Vad vidare gäller den andra frågan i mål C-659/13 – som den hänskjutande domstolen har ställt för att få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som den åsidosätter artikel 2.7 c i förordning nr 384/96, mot bakgrund av att rådet och kommissionen inte inom den tremånadersfrist som föreskrivs i denna bestämmelse har fattat beslut avseende de ansökningar om beviljande av marknadsekonomisk status som ingetts av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i de stickprov som gjorts i enlighet med artikel 17 i sistnämnda förordning – konstaterar EU-domstolen att den tolkning som redovisas i föregående punkt gäller oavsett om de berörda exporterande tillverkarna ingick i det aktuella stickprovet eller inte.

Den slutliga förordningens giltighet mot bakgrund av artikel 9.6 i förordning nr 384/96

145 Den hänskjutande domstolen i mål C-34/14 har ställt den första frågan och punkt a i den andra frågan för att få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som dumpningsmarginalen för de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i stickprovet har fastställts i strid med artikel 9.6 i förordning nr 384/96.

146 Av skälen i begäran om förhandsavgörande framgår närmare att den hänskjutande domstolen för det första vill ha klarhet i om rådet och kommissionen hade rätt att beräkna den vägda genomsnittliga dumpningsmarginalen för de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som ingick i detta stickprov, men som inte hade beviljats marknadsekonomisk status, och sedan på grundval av detta fastställa tullen för de i nämnda stickprov inte utvalda tillverkarnas produkter. För det andra undrar

den hänskjutande domstolen huruvida den individuella dumpningsmarginalen för den enda exporterande tillverkare som ingick i stickprovet och som hade marknadsekonomisk status, närmare bestämt Golden Step, har beaktats på ett korrekt sätt i ovannämnda beräkning.

147 I detta avseende konstaterar EU-domstolen att artikel 9.6 i förordning nr 384/96 föreskriver att om kommissionen har begränsat sin undersökning i enlighet med artikel 17 i denna förordning, får varje antidumpningstull som tillämpas på import från de exportörer eller producenter som har gett sig till känna enligt nämnda artikel 17 men som inte har omfattats av undersökningen, inte överstiga den vägda genomsnittliga dumpningsmarginal som fastställts för parterna i stickprovet. I denna artikel föreskrivs också att enskilda tullsatser ska tillämpas på import från exportörer eller producenter som enligt denna artikel 17 beviljats individuell behandling.

148 I artikel 17.3 i förordning nr 384/96, till vilken artikel 9.6 i denna förordning hänvisar, föreskriver dessutom, såsom angetts i punkt 104 ovan, att en enskild dumpningsmarginal ska beräknas för varje exportör eller producent som inte ingått i stickprovet och som begärt detta, utom när antalet exportörer eller producenter är så stort att det skulle förhindra att undersökningen genomfördes på ett fullgott sätt.

149 I förevarande fall ger en bedömning av den slutliga förordningen vid handen följande: Inledningsvis har kommissionen underrättat de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i stickprovet om att undersökningen var så stor att de inte kunde beviljas någon individuell behandling. Dessutom fastställdes den antidumpningstull som skulle tillämpas på varorna från dessa tillverkare på grundval av den vägda genomsnittliga dumpningsmarginalen för de exporterande tillverkare som ingick i stickprovet. Slutligen har denna marginal, som ursprungligen hade beräknats vid en tidpunkt då Golden Step ännu inte beviljats marknadsekonomisk status, sedermera justerats med beaktande av beviljandet av nämnda status.

150 Av detta följer att det mot bakgrund av den slutliga förordningen inte finns någon omständighet som ger vid handen att den dumpningsmarginal som tillämpas på kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som inte ingick i stickprovet, skulle ha fastställts i strid med artikel 9.6 i förordning nr 384/96.

Den slutliga förordningens giltighet mot bakgrund av artiklarna 3.1, 3.5, 3.6, 4.1, 5.4, och 17 i förordning nr 384/96

151 Den hänskjutande domstolen i mål C-659/13 har ställt sin fjärde fråga för att få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som antalet unionstillverkare som samarbetat i utredningen inte var tillräckligt stort för att kommissionen skulle kunna göra en korrekt värdering av skadan på unionsindustrin och därmed en kausalitetsbedömning mellan den berörda importen och den skada som vållats unionsindustrin, i strid med artiklarna 3.1, 3.5, 3.6, 4.1, 5.4 och 17 i förordning nr 384/96.

152 I detta avseende konstaterar EU-domstolen inledningsvis att artikel 5 i förordning nr 384/96 enbart, såsom framgår av dess rubrik, reglerar ”[i]nledande av förfaranden” avseende antidumpningsundersökningar som föreskrivs i denna förordning. I detta hänseende föreskriver artikel 5.4 att ett klagomål, för att anses vara ingivet av unionsindustrin, ska uppfylla två kumulativa villkor när det gäller hur omfattande stödet för klagomålet ska vara. För det första ska stödet ha getts av unionsproducenter vars sammanlagda produktion utgör mer än 50 procent av den totala produktionen för den del av unionsindustrin som antingen uttrycker stöd för eller motsätter sig klagomålet. För det andra ska stödet ha getts av unionsproducenter som svarar för minst 25 procent av den totala unionsproduktionen (dom Philips Lighting Poland och Philips Lighting/rådet, C-511/13 P, EU:C:2015:553, punkt 49).

153 Däremot innehåller förordning nr 384/96 inte någon bestämmelse om vilka åtgärder som ska vidtas under undersökningen, för det fall att producenternas stöd för klagomålet minskar, så att rådet och kommissionen ska kunna fortsätta undersökningen, inbegripet det fall att nivån av stödet minskar, även om en sådan minskning innebär att stödet motsvarar en produktionsnivå som understiger ett av de två tröskelvärdena i artikel 5.4 i denna förordning (se, för ett liknande resonemang, dom Philips Lighting Poland och Philips Lighting/rådet, C-511/13 P, EU:C:2015:553, punkterna 51–54).

154 Den omständigheten, att undersökningen – som tveklöst inletts i enlighet med villkoren i artikel 5.4 i förordning nr 384/96 – fortlöpt eventuellt utan stöd från de unionsproducenter som svarar för minst 25 procent av den totala unionsproduktionen, kan i förevarande fall alltså inte i sig ligga till grund för slutsatsen att den slutliga förordningen strider mot nämnda artikel.

155 Vidare framgår det av artikel 3.1, 3.5 och 3.6 i förordning nr 384/96, avseende ”[f]astställande av skada”, att rådet och kommissionen måste visa, med beaktande av alla relevanta omständigheter i ärendet, att den i undersökningen ifrågavarande importen riskerar att väsentligt skada ”[unions]industrin”. Detta begrepp definieras i artikel 4.1 i denna förordning som ”alla producenter inom [unionen] vilka tillverkar den likadana produkten eller de producenter vars sammanlagda tillverkning av produkten utgör en betydande del, enligt definitionen i artikel 5.4, av i [unionen] sammanlagda tillverkning av denna produkt” (se, för ett liknande resonemang, dom Philips Lighting Poland och Philips Lighting/rådet, C-511/13 P, EU:C:2015:553, punkterna 69 och 70).

156 I enlighet med artikel 17.1 och 17.2 i förordning nr 384/96 får kommissionen emellertid i stora ärenden begränsa undersökningen till att avse ett rimligt antal parter, genom statistiskt representativa stickprov som utförs på grundval av de uppgifter som är tillgängliga när urvalet görs.

157 Att kommissionen valt att begränsa den undersökning som utmynnat i den slutliga förordningen till att enbart avse det valda stickprovet, kan inte i sig – och i frånvaro av omständigheter mot bakgrund av vilka det skulle gå att ifrågasätta stickprovets representativitet – ligga till grund för en bedömning att den slutliga förordningen inte uppfyller kraven i artiklarna 3, 4.1 och 17 i förordning nr 384/96.

158 Av detta följer att det inte mot bakgrund av någon omständighet i den slutliga förordningen går att dra slutsatsen att antalet unionstillverkare som samarbetat i utredningen inte var tillräckligt stort för att kommissionen skulle kunna göra en korrekt värdering av skadan på unionsindustrin och därmed en kausalitetsbedömning mellan den berörda importen och den skada som vållats unionsindustrin, i strid med artiklarna 3.1, 3.5, 3.6, 4.1, 5.4 och 17 i förordning nr 384/96.

Den slutliga förordningens giltighet mot bakgrund av artikel 3.2 i förordning nr 384/96 och artikel 296 FEUF

159 Den hänskjutande domstolen i mål C-659/13 har ställt sin femte fråga för att få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som den åsidosätter artikel 3.2 i förordning nr 384/96 och artikel 296 FEUF, mot bakgrund av att en del av bevismaterialet i akten från undersökningen visar att skadan bedömts på grundval av materiellt felaktiga uppgifter och den slutliga förordningen inte ger någon förklaring till varför denna bevisning inte har beaktats.

160 I detta avseende föreskriver artikel 3.2 i förordning nr 384/96 att fastställandet av den skada som kan ha vållats unionsindustrin ska grundas på faktiska bevis och inbegripa en objektiv granskning av såväl den dumpade importens omfattning och importens inverkan på priserna på unionsmarknaden för likadana produkter, som denna imports inverkan på unionsindustrin.

161 Härvid framgår det av rättspraxis att rådets och kommissionens stora utrymme för skönsmässig bedömning på den gemensamma handelspolitikens område, och särskilt i fråga om handelspolitiska skyddsåtgärder, inte befriar dem från skyldigheten att i vederbörlig utsträckning beakta bevis som

framlagts av de parter som omfattas av utredningen (se, för ett liknande resonemang, dom GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, punkterna 30 och 32, och dom rådet/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punkt 107).

162 Domstolsprövningen av denna bedömning är emellertid – inom ramen för en talan som väckts med stöd av artikel 263 FEUF eller för en begäran om förhandsavgörande angående en rättsakts giltighet som lämnats in med stöd av artikel 267 FEUF – begränsad till en kontroll av att handläggningsreglerna har följts, att de faktiska omständigheter som lagts till grund för det angripna valet är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig eller att det inte förekommit maktmissbruk (se, för ett liknande resonemang, dom Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 51 och där angiven rättspraxis).

163 I förevarande fall framgår det av de argument som redovisas i beslutet om hänskjutande att Clark stöder sig på två dokument, enligt vilka vissa unionstillverkare, som är föremål för en undersökning, använt sig av bedrägliga metoder vilket skulle kunna ifrågasätta trovärdigheten av den information som kommissionen samlat in avseende olika ekonomiska uppgifter vad gäller anställning, investeringar, omsättning eller försäljning avseende unionsindustrin.

164 I detta avseende är det riktigt – såsom den hänskjutande domstolen har understrukit – att den slutliga förordningen inte hänvisar till dessa dokument.

165 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 104 i sitt förslag till avgörande kan dessa båda dokument – som i själva verket enbart upprepar anklagelser som har publicerats i pressen och som avser ett begränsat antal unionstillverkare – emellertid inte, med hänsyn till de övriga omständigheter som rådet hänvisat till i skälen 144–201 i den slutliga förordningen för att dra slutsatsen att unionsindustrin vållats skada, ligga till grund för att anse att denna slutsats utgör en uppenbart felaktig bedömning eller att rådet i denna förordning vore skyldigt att särskilt ange en förklaring till varför dessa dokument inte har befunnits vara övertygande.

166 Av detta följer att den slutliga förordningen inte kan anses åsidosätta artikel 3.2 i förordning nr 384/96 och artikel 296 FEUF, mot bakgrund av att en del av bevismaterialet i akten från undersökningen visar att skadan bedömts på grundval av materiellt felaktiga uppgifter och att den slutliga förordningen inte ger någon förklaring till varför denna bevisning inte har beaktats.

Den slutliga förordningens giltighet mot bakgrund av artikel 3.7 i förordning nr 384/96

167 Den hänskjutande domstolen i mål C-659/13 har ställt sin sjätte fråga för att få klarhet i huruvida den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som den åsidosätter artikel 3.7 i förordning nr 384/96, mot bakgrund av att rådet och kommissionen inte på ett korrekt sätt har gjort åtskillnad mellan effekterna av den dumpade importen och andra omständigheter som vållar unionsindustrin skada.

168 I detta avseende följer det av artikel 3.7 i förordning nr 384/96, bland annat, att även andra kända faktorer än den dumpade importen som samtidigt skulle ha kunnat vålla unionsindustrin skada ska undersökas i syfte att förhindra att den eventuella skadan av dessa faktorer tillskrivs den dumpade importen.

169 Rådet och kommissionen har i detta avseende således en skyldighet dels att undersöka huruvida den skada som de ska fastställa verkligen beror på dumpad import, dels att bortse från varje skada som beror på andra faktorer, särskilt sådan skada som kan tillskrivas unionstillverkarna själva. I detta syfte ankommer det på dessa institutioner att undersöka om effekterna av dessa andra faktorer har varit av sådan art att de kunnat bryta orsakssambandet mellan den aktuella importen och den skada som vållats unionsindustrin. De ska även se till att den skada som orsakats av dessa andra faktorer inte beaktas vid fastställandet av skadan. Om rådet och kommissionen emellertid konstaterar att den importen, trots

sådana faktorer, ger upphov till väsentlig skada, kan de slå fast att det föreligger ett orsakssamband mellan denna import och skadan på unionsindustrin (se, för ett liknande resonemang, dom Transnational Company ”Kazchrome” och ENRC Marketing/rådet, C-10/12 P, EU:C:2013:865, punkterna 23–25, och dom TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkterna 35–37).

170 Det åligger dessutom de parter som gör gällande att en antidumpningsförordning är rättsstridig att framföra argument och åberopa bevisning för att andra faktorer än de som hör till importen kan ha haft en sådan inverkan att orsakssambandet mellan skadan på unionsindustrin och den dumpade importen kan ifrågasättas (dom Transnational Company ”Kazchrome” och ENRC Marketing/rådet, C-10/12 P, EU:C:2013:865, punkt 28, och dom TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 42).

171 I förevarande fall har rådet och kommissionen bedömt effekterna av andra faktorer som skulle kunna vålla skada på unionsindistrin i skälen 222–240 i den slutliga förordningen. I detta sammanhang har de undersökt bland annat unionsindustrins exportresultat, importen från tredjeländer och effekten av upphävandet av kvoter för importen från Kina. Slutsatsen därav var att det mot bakgrund av effekterna av dessa faktorer inte gick att ifrågasätta den väsentliga skada som nämnda industri vållats av den dumpade importen.

172 Det framgår emellertid av beslutet om hänskjutande och argumenten däri att Clark begränsat sig till att föreslå dels en alternativ bedömning av dessa andra faktorer, dels ett ifrågasättande, utan angivande av närmare detaljer, av vissa av rådets och kommissionens metodval. Däremot har Clark inte framfört några argument som talar för slutsatsen att den slutliga förordningen är behäftad med en uppenbart felaktig bedömning.

173 Mot denna bakgrund kan den slutliga förordningen inte anses åsidosätta artikel 3.7 i förordning nr 384/96, mot bakgrund av att rådet och kommissionen inte på ett korrekt sätt har gjort åtskillnad mellan effekterna av den dumpade importen och andra omständigheter som vållar unionsindustrin skada.

174 Av det ovanstående följer att den första till den sjätte frågan i mål C-659/13, och den första frågan och punkt a i den andra frågan i mål C-34/14, ska besvaras enligt följande:

— Den slutliga förordningen är ogiltig i den mån som den åsidosätter artiklarna 2.7 b och 9.5 i förordning nr 384/96.

— Vid prövningen av dessa frågor har det inte framkommit någon omständighet som kan påverka den slutliga förordningens giltighet vad gäller artikel 296 FEUF eller artiklarna 2.7 c, 3.1, 3.2, 3.5–3.7, 4.1, 5.4, 9.6 eller 17 i förordning nr 384/96, beaktade var för sig, vad gäller vissa artiklar eller bestämmelser, och tillsammans, vad gäller andra.

*Den första frågan och punkt a i den andra frågan i mål C-34/14, i den del de även avser förordningen om förlängning*

175 Såsom framgår av punkterna 78 och 79 ovan har den hänskjutande domstolen i mål C-34/14 ställt den första frågan och punkt a i den andra frågan för att få klarhet i huruvida förordningen om förlängning är giltig, mot bakgrund av samma omständigheter som de som anförts avseende den slutliga förordningen.

176 I detta avseende räcker det att konstatera att det av förordningen om förlängning inte framgår något som visar att rådet och kommissionen – före antagandet av denna förordning – hade gjort en ny bedömning av de kinesiska och vietnamesiska exporterande tillverkare som avses i den slutliga förordningen, i syfte att utröna huruvida de som i undersökningens inledningsskede hade ansökt om

att beviljas marknadsekonomisk status, i enlighet med artikel 2.7 b i förordning nr 384/96, eller individuell behandling, i enlighet med artikel 9.5 i samma förordning, nu kunde göra gällande en sådan status eller behandling i samband med översynen.

177 Följaktligen ska dessa frågor besvaras på följande sätt: Förordningen om förlängning är ogiltig i samma utsträckning som den slutliga förordningen.

*Frågorna avseende tolkningen av artikel 236 i tullkodexen*

Begreppet tullbelopp som lagligen ska betalas i den mening som avses i artikel 236.1 i tullkodexen

178 Den hänskjutande domstolen i mål C-659/13 har ställt sin sjunde fråga för att få klarhet i huruvida domstolarna i medlemsstaterna, med hänvisning till domar i vilka unionsdomstolen ogiltigförklarat en förordning om införande av antidumpningstullar, i den del den förordningen avsåg vissa exporterande tillverkare, kan slå fast, i sådana fall som de som är i fråga i de nationella målen, att den tull som påförts produkter tillhörande andra exporterande tillverkare som omfattas av nämnda förordning och som befinner sig i samma situation som exporterande tillverkare för vilka förordningen har ogiltigförklarats, inte lagligen ska betalas i den mening som avses i artikel 236.1 i tullkodexen.

179 I detta avseende följer det av artikel 263 fjärde stycket FEUF att alla fysiska eller juridiska personer, på de villkor som anges i första och andra styckena i denna artikel, får väcka talan mot en akt som är riktad till dem eller som direkt och personligen berör dem. I artikel 264 första stycket FEUF föreskrivs dessutom att unionsdomstolen, för det fall att talan är grundad, ska förklara den berörda rättsakten ogiltig.

180 I detta sammanhang ska det understrykas att unionsdomstolen, om en person hos denna väcker talan om ogiltigförklaring av en rättsakt, endast kan ta ställning till de delar av rättsakten som avser denna person. De bestämmelser som avser andra personer och som inte är föremål för talan, omfattas däremot inte av det mål som unionsdomstolen har att avgöra (dom kommissionen/AssiDomän Kraft Products m.fl., C-310/97 P, EU:C:1999:407, punkt 53, och dom Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 25).

181 Den ogiltigförklaring som unionsdomstolen meddelar i samband med en sådan talan får, i förekommande fall, inte gå utöver sökandens yrkande (dom kommissionen/AssiDomän Kraft Products m.fl., C-310/97 P, EU:C:1999:407, punkt 52, och dom Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 24).

182 Även om unionsdomstolens domar om ogiltigförklaring har en bindande verkan som gäller både domslutet och domskälen, kan denna verkan inte medföra att en rättsakt mot vilken talan inte har väckts ogiltigförklaras även om den rättsakten är olaglig på samma grund (dom kommissionen/AssiDomän Kraft Products m.fl., C-310/97 P, EU:C:1999:407, punkt 54, och dom Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 26).

183 För det fall att unionsdomstolen, i samband med en talan om ogiltigförklaring som väcks av en person som är direkt och personligen berörd av en allmängiltig rättsakt, såsom en förordning om införande av antidumpningstullar, ogiltigförklarar denna rättsakt i den del den avser nämnda person, påverkar denna delvisa ogiltigförklaring inte lagligheten av övriga bestämmelser däri eller de bestämmelser om införande av antidumpningstullar på andra produkter än de som nämnda person tillverkar, exporterar eller importerar (se, för ett liknande resonemang, dom Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punkterna 10, 24 och 27).

184 När sådana bestämmelser inte inom den tidsfrist som förskrivs i artikel 263 FEUF har angripits av de personer som har rätt att väcka en sådan talan om ogiltigförklaring, ska de anses slutgiltiga i förhållande till dessa personer (dom Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punkt 29 och där angiven rättspraxis). Så länge de inte har återkallats eller förklarats vara ogiltiga inom ramen för en begäran om förhandsavgörande eller en invändning om rättsstridighet, ska dessa bestämmelser presumeras vara giltiga, vilket innebär att de har full rättsverkan gentemot alla andra personer (se, för ett liknande resonemang, dom CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punkt 39 och där angiven rättspraxis).

185 Under dessa förhållanden ska den sjätte frågan i mål C-659/13 besvaras enligt följande: I en sådan situation som den som är aktuell i de nationella målen kan domstolarna i medlemsstaterna inte, med hänvisning till domar i vilka unionsdomstolen ogiltigförklarat en förordning om införande av antidumpningstullar, i den del den förordningen avsåg vissa exporterande tillverkare som avses med förordningen, slå fast att den tull som påförts produkter tillhörande andra exporterande tillverkare som omfattas av nämnda förordning och som befinner sig i samma situation som exporterande tillverkare för vilka förordningen har ogiltigförklarats, inte lagligen ska betalas, i den mening som avses i artikel 236.1 i tullkodexen. Om en sådan förordning varken har återkallats av den institution som antagit den, ogiltigförklarats av unionsdomstolen eller förklarats ogiltig av EU-domstolen i den mån som den inför en antidumpningstull på dessa andra exporterande tillverkares produkter, ska denna tull anses vara den som lagligen ska betalas i den mening som avses i denna bestämmelse.

Frågan huruvida det föreligger oförutsebara omständigheter eller force majeure i den mening som avses i artikel 236.2 i tullkodexen

186 Den hänskjutande domstolen i mål C-34/14 vill genom punkt b i sin andra fråga få klarhet i huruvida artikel 236.2 i tullkodexen ska tolkas så, att den omständigheten, att unionsdomstolen helt eller delvis har ogiltigförklarat en förordning om införande av antidumpningstullar, utgör en oförutsebar omständighet eller force majeure i den mening som avses i denna bestämmelse.

187 EU-domstolen konstaterar inledningsvis att det av själva lydelsen och systematiken i artikel 236 i tullkodexen framgår att antidumpningstullar som inte lagligen skulle ha betalats när de betalades i princip visserligen måste återbetalas av tullmyndigheterna i enlighet med artikel 236.1 i nämnda kodex, men att denna återbetalningsskyldighet emellertid enbart gäller om villkoren därför, däribland det villkor som anges i punkt 2 i nämnda artikel, är uppfyllda (dom Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, punkt 67, dom Trubowest Handel och Makarov/rådet och kommissionen, C-419/08 P, EU:C:2010:147, punkt 25, och dom CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punkt 20).

188 Av detta följer att en ekonomisk aktör som betalat denna tull i princip kan framställa krav på återbetalning av nämnda antidumpningstull endast inom den treårsfrist som föreskrivs i artikel 236.2 första strecksatsen i tullkodexen (se, för ett liknande resonemang, dom CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punkt 21).

189 I artikel 236.2 andra stycket i tullkodexen föreskrivs emellertid uttryckligen att denna tid ska förlängas om den berörda personen framlägger bevis på att denne var förhindrad att inge sin ansökan inom nämnda tid på grund av oförutsebara omständigheter eller force majeure. Av detta följer att var och en som önskar utnyttja en sådan förlängning måste bevisa att åtminstone en av dessa omständigheter föreligger.

190 Det framgår av artikel 236 i tullkodexen, tolkad i sitt sammanhang, att återbetalningen av de antidumpningstullar som erlagts av ekonomiska aktörer enbart kan beviljas om vissa villkor är uppfyllda och i specifikt angivna fall. En sådan återbetalning utgör således ett undantag från den

normala import- och exportordningen i tullkodexen och de bestämmelser som föreskriver en sådan återbetalning ska följaktligen tolkas restriktivt (dom Nederländerna/kommissionen, C-156/00, EU:C:2003:149, punkt 91, och dom CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punkt 24).

191 Begreppen oförutsebara omständigheter och force majeure – som föreskrivs i artikel 236.2 andra stycket i tullkodexen och som utgör en förutsättning för en ekonomisk aktör att förlänga den tid av tre år under vilken denne, från den dag då vederbörande underrättades om tullbeloppet, kan begära återbetalning av antidumpningstullen – ska således tolkas restriktivt (se, för ett liknande resonemang, dom CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punkt 25).

192 Inom ramen för tullkodexen ska dessa båda begrepp anses kännetecknas av bland annat ett objektivt rekvisit i den del de avser omständigheter som är onormala och okända för den person som åberopar dem (se, för ett liknande resonemang, dom CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punkterna 27 och 28 och där angiven rättspraxis).

193 Varken den omständigheten att EU-domstolen, i domarna Brosmann Footwear m.fl. (HK) m.fl./rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53) och Zhejiang Aokang Shoes/rådet (C-247/10 P, EU:C:2012:710), delvis ogiltigförklarade en av de två omtvistade förordningarna i den del den avsåg andra personer än Puma, eller den omständigheten att den ena eller den andra av dessa rättsakter helt eller delvis kan ogiltigförklaras som svar på de frågor som hänskjutits till EU-domstolen i förevarande mål, kan anses utgöra en onormal eller okänd omständighet, i den mening som krävs för att det ska vara fråga om oförutsebara omständigheter eller force majeure (se, för ett liknande resonemang, dom CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punkt 30).

194 Mot denna bakgrund ska punkt b i den andra frågan i mål C-34/14 besvaras enligt följande: Artikel 236.2 i tullkodexen ska tolkas så, att den omständigheten, att unionsdomstolen helt eller delvis har ogiltigförklarat en förordning om införande av antidumpningstullar, utgör inte en oförutsebar omständighet eller force majeure i den mening som avses i denna bestämmelse.

**Rättegångskostnader**

195 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i de nationella målen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på de hänskjutande domstolarna att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) **Rådets förordning (EG) nr 1472/2006 av den 5 oktober 2006 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina och Socialistiska republiken Vietnam och om slutgiltigt uttag av den preliminära antidumpningstull som införts på sådan import är ogiltig i den mån som den åsidosätter artiklarna 2.7 b och 9.5 i rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 461/2004 av den 8 mars 2004.**

   **Vid prövningen av de frågor som ställts har det inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten hos förordning nr 1472/2006 vad gäller artikel 296 FEUF och artiklarna 2.7 c, 3.1, 3.2, 3.5–3.7, 4.1, 5.4, 9.6 eller 17 i förordning nr 384/96, i dess lydelse enligt förordning nr 461/2004, beaktade var för sig, vad gäller vissa artiklar eller bestämmelser, och tillsammans, vad gäller andra.**

**2) Rådets genomförandeförordning (EU) nr 1294/2009 av den 22 december 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Vietnam och Folkrepubliken Kina, utvidgad till att omfatta import av vissa skodon med överdelar av läder som avsänds från den särskilda administrativa regionen Macao, oavsett om produktens deklarerade ursprung är den särskilda administrativa regionen Macao eller inte, efter en översyn vid giltighetstidens utgång enligt artikel 11.2 i förordning nr 384/96, är ogiltig i samma utsträckning som förordning nr1472/2006.**

**3) I en sådan situation som den som är aktuell i de nationella målen kan domstolarna i medlemsstaterna inte, med hänvisning till domar i vilka unionsdomstolen ogiltigförklarat en förordning om införande av antidumpningstullar, i den del den förordningen avsåg vissa exporterande tillverkare som avses med förordningen, slå fast att den tull som påförts produkter tillhörande andra exporterande tillverkare som omfattas av nämnda förordning och som befinner sig i samma situation som exporterande tillverkare för vilka förordningen har ogiltigförklarats, inte lagligen ska betalas i den mening som avses i artikel 236.1 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen. Om en sådan förordning varken har återkallats av den unionsinstitution som antagit den, ogiltigförklarats av unionsdomstolen eller förklarats ogiltig av EU-domstolen i den mån som den inför en antidumpningstull på dessa andra exporterande tillverkares produkter, ska denna tull anses vara den som lagligen ska betalas i den mening som avses i denna bestämmelse.**

**4) Artikel 236.2 i förordning nr 2913/92 ska tolkas så, att den omständigheten, att unionsdomstolen helt eller delvis har ogiltigförklarat en förordning om införande av antidumpningstullar, utgör inte en oförutsebar omständighet eller force majeure i den mening som avses i denna bestämmelse.**

Underskrifter